

Vrije Universiteit Brussel

Imago-onderzoek van Chiro bij leerlingen
in het beroepssecundair onderwijs in Vlaan-
deren en Brussel, die geen deel uitmaken
van Chiro.

Eindverhandeling tot master in de Agogiek
Student: Sara Le Roy
Promotor: Prof. Dr. T. Vanwing
Organisatie: Chirojeugd Vlaanderen
Academiejaar 2007-2008

WETENSCHAPSwinkel
Brussel

Inhoudstafel

Dankwoord	3
Inleiding	4
Deel 1: Literatuurstudie	5
1.1 Inleiding	5
1.2 De BSO-leerling	6
1.3 BSO en Chiro?	8
1.4 Een BSO-cultuur	9
1.5 De demotiecultuur	11
1.6 Jeugdbewegingen? Ja!	11
1.7 Maatschappijvisie en jeugdwerk	12
1.8 BSO-jongeren en hun vrijetijd	14
1.9 Imago	16
1.10 Imago van de jeugdbeweging	17
Deel 2: Methodologie en Onderzoeksopzet	21
2.1 Kwantitatief onderzoek	21
2.2 Onderzoeksopbouw	21
2.3 Onderzoekspopulatie	22
2.4 Operationalisering van de meetinstrumenten	23
2.5 Data-analyse	24
Deel 3: Onderzoeksresultaten	25
3.1 Inleiding	25
3.2 Frequenties	25
3.2.1 Geslacht, leeftijd, studiegraad, studierichting en woonplaats	25
3.2.2 Lidmaatschap (al dan niet) van Chiro en andere jeugdbewegingen	27
3.2.3 Vroeger lidmaatschap (al dan niet) van Chiro en andere jeugdbewegingen	28
3.3 Imago	29
3.3.1 Algemeen	29
3.3.2 Significante verschillen tussen jongens en meisjes	30
3.3.3 Significante verschillen tussen leerlingen naar leeftijd	31
3.3.4 Significante verschillen tussen leerlingen naar onderwijsgraad	32
3.3.5 Significante verschillen tussen leerlingen uit verschillende studierichtingen	32
3.3.6 Significante verschillen tussen leden van andere jeugdbeweging en jongeren die geen lid zijn van een jeugdbeweging	33
3.3.7 Significante verschillen tussen jongeren naar (al dan niet) vroeger lidmaatschap van Chiro en andere jeugdbewegingen	34
3.3.8 Significante verschillen tussen stadsjongeren en jongeren die in een gemeente wonen	35

Deel 4: Conclusie	37
Deel 5: Aanbevelingen	39
5.1 Begeleiding	39
5.2 Beheer	40
5.3 Beleid	41
Literatuurlijst	42
Bijlagen	48
1. Vragenlijst	49
2. Overzicht van de antwoorden	53
3. Open bedenkingen over Chiro	63
4. Lijst scholen	66
5. Wat is Chiro?	67

Dankwoord

Deze thesis is het resultaat van enkele maanden hard werk. Zonder de hulp van een heleboel mensen had ik dit nooit tot een goed einde kunnen brengen. Enkele woordjes van dank.

De eerste dank-u-wel gaat naar mijn promotor, Tom Vanwing. Ik dank hem voor de goede opvolging van mijn thesisproces, voor het beantwoorden van relevante en soms ook minder relevante vragen, voor de goede tips en feedback die hij me gaf. Zonder hem was deze thesis er zeker niet geweest.

Ook een woordje van dank aan Liesbeth de Donder voor de waardevolle hulp die zij gaf voor het in-het-begin-moeilijk-onder-de-knie-te-krijgen-SPSS.

Een andere grote dank-je-wel gaat naar Chirojeugd Vlaanderen, eerst en vooral voor het aanreiken van de interessante onderzoeksproblematiek. Ik vond het enorm boeiend al die maanden bezig te kunnen zijn met Chiro, een jeugdbeweging die me zeer nauw aan het hart ligt.

Een speciaal woordje van dank aan Merijn voor de tips en de hulp die hij gaf, voor het nalezen van stukken tekst en de fijne samenwerking. Ook bedankt aan Jurgen Sprengers, Joke Anthonissen, Kim Defrenne en Karen Tersago om deel te nemen aan het focusgroepinterview.

Ook bedankt aan Ils van Wetenschapswinkel voor alle praktische hulp.

Zonder de scholen waar ik enquêtes kon gaan afnemen, was deze thesis er natuurlijk niet geweest. Bedankt aan de directie, leerkrachten en uiteraard vooral de leerlingen, die zo goed waren mijn vragenlijst te willen invullen. Jullie hebben mij ontzettend hard geholpen!

Een speciale dank aan Lotte voor de bijzonder grote hulp bij het zoeken naar scholen!

Een grote ik-dank-jullie-wel gaat naar mijn medestudenten voor de vier fijne jaren, de morele steun en de praktische tips tijdens de laatste maanden en de leuke momenten op de VUB. Sarah, Karen, Thibalt, Lotte, Fenna, Ruth en alle anderen... Ontzettend hard bedankt, het ga jullie goed!

Tenslotte wil ik graag de mensen bedanken die me het nauwst aan het hart liggen. Mama en papa, bedankt voor het geduld, lieve zorgen, alle kansen doorheen de jaren en de hulp die jullie mij gaven bij deze thesis.

Ook mijn zussen Marie en Katrien, (schoon)broers Wiebe en Stein en ook een beetje de lieve kleine Falke... Bedankt voor de morele ondersteuning, de ontzettend waardevolle hulp en tips die jullie mij gaven bij het schrijven van deze thesis.

En allerlaatst maar daarom niet minder belangrijk, zelfs integendeel: Bedankt aan al mijn lieve vrienden voor het aanhoren van mijn gezeur de afgelopen maanden en de leuke momenten van ontspanning waarvoor jullie zorgden: Greetje, Loes, Kimp, Anke, Sarah, Lies, Roxane, Mieke, Jeroen, Dries, Tim, Maarten, Gete en de hele leidingsploeg van Chiro Eversheim: Dankjewel! Jullie zijn de beste...

Inleiding

Onze Vlaamse jeugdbewegingen zitten vandaag weer erg in de lift. Toch hebben ze, net zoals een heleboel andere initiatieven in het jeugdwerk, te kampen met een steeds terugkerend probleem. Enkele groepen van jongeren worden namelijk heel moeilijk bereikt. Dat is jammer genoeg ook het geval bij Chiro.

Maar zoals het een echte jeugdbeweging betaamt, wil Chirojeugd Vlaanderen niet bij de pakken blijven zitten. Om bekendmakingsacties (affiches, brochures, ...) beter af te stemmen op verschillende doelgroepen, besliste men te starten met een imago-onderzoek bij moeilijk bereikbare jongeren.

In deze eindverhandeling kozen we voor de doelgroep van jongeren die lesvolgen in het Beroepssecundair Onderwijs (BSO). We zullen trachten te achterhalen welk beeld Chiro bij hen oproept, met het oog op het verhogen van hun participatie.

In het eerste deel van dit werk geven we een overzicht van bestaande literatuur met betrekking tot deze thematiek. We schetsen eerst de problematiek van het BSO aan de hand van vooral sociologische denkkaders. Aansluitend hierbij bestuderen we de vrijetijd van BSO-jongeren.

Vervolgens gaan we kort in op het jeugdwerk en meer specifiek op de plaats van jeugdbewegingen in onze huidige maatschappij.

Gezien deze eindverhandeling een imago-onderzoek zal uitvoeren, bestuderen we kort welke factoren een invloed kunnen hebben bij de imagovorming van een vereniging.

Tot slot gaan we in de literatuur op zoek naar het imago dat mensen hebben van jeugdbewegingen.

In het tweede deel wordt het opzet en de methodiek van dit onderzoek toegelicht.

Het derde deel geeft een overzicht van de resultaten van ons onderzoek. We geven eerst het algemene imago dat BSO-leerlingen hebben over Chiro, waarna we dieper ingaan op verschillen tussen

- jongens en meisjes
- leeftijdsgroepen
- leerlingen in verschillende richtingen
- leerlingen naar het al dan niet huidige lidmaatschap van de jeugdbeweging
- leerlingen naar het al dan niet vroeger lidmaatschap van de jeugdbeweging
- de stad of een dorp als woonplaats

Het volgende deel omvat een algemene conclusie die we uit ons onderzoek kunnen trekken. Aan de hand hiervan formuleren we tot slot enkele aanbevelingen die van toepassing zijn zowel op de praktijk (op het niveau van lokale Chirogroepen, Chirojeugd Vlaanderen en het beleid) als op wetenschappelijk niveau, namelijk dat van het onderzoek.

1. Literatuurstudie

1.1 Inleiding

De jeugdbeweging Chiro¹ bereikt vandaag een groot aantal kinderen en jongeren. Ook de media bericht steeds vaker over de jeugdbewegingen die tegenwoordig weer helemaal 'in' zijn. Volgens de laatste tellingen in 2005, trekken maar liefst een kleine 230 000 kinderen en jongeren in Brussel en Vlaanderen elk weekend richting Chiro- Scouts – en andere lokalen om er een actieve spelnamiddag te beleven (Kenniscentrum Statistiek/ Cijfers/ Cultuur en Jeugd, 2008).

Met haar 93 665 leden (waarvan 79 961 leden en 15 417 gemotiveerde leiders en leidsters, Volwassen Begeleiders, proosten en freelancers) verspreid over maar liefst 968 groepen doet Chiro het nog het beste van allemaal (Chirojeugd Vlaanderen, 2008).

Ook onderzoek in het jeugdwerk bevestigt de trend van toenemende populariteit (oa Smits, 2004; Van Assche, 2003; Mortelmans, 2002), al moeten de bevindingen wel met een korrel zout genomen worden. Het gemiddeld aantal jongeren die lid zijn van één of andere vereniging stijgt, maar... ook de standaardafwijking wordt groter, wat erop wijst dat er ook heel wat jongeren zijn die blijkbaar helemaal niet participeren (Stevens, 2001).

Coussée (2006) is ervan overtuigd dat de jeugdbewegingen tegenwoordig inderdaad een moeilijke periode doormaken. Zo stelt hij dat "*jeugdbewegingen lijken te vissen in dezelfde vijver en zoeken naar hun betekenis in een tijd waarin steeds meer mogelijk is in de vrijetijd en engagementen van jeugdigen steeds korter lijken te zijn.*" Hij merkt eveneens op dat jeugdbewegingen lijken te evolueren naar kinderbewegingen (Coussée, 2006).

Ook ander onderzoek (Vanhoutte, 2007) bevestigt dat deelname aan de jeugdbeweging sterk leeftijdsgebonden is: tussen zes en twaalf jaar nemen heel wat kinderen deel. Er is een piekmoment tussen tien en twaalf jaar, maar met de overgang naar de middelbare school haken heel wat jongeren af. Algemeen kan gesteld worden dat de deelname aan het jeugdwerk afneemt met de leeftijd (Hendry, Schucksmith, Love & Glendinning, 1993).

Naast de leeftijdsgebonden deelname, is ook het profiel van de Chirojongere (en van de jeugdbewegingsjongere in het algemeen) globaal gezien erg éénzijdig. De gemiddelde Chiro-ganger is Vlaams, spreekt thuis Nederlands, heeft ouders die relatief hoogopgeleid zijn en die vroeger ook zelf naar de jeugdbeweging gingen, heeft een gunstige economische thuissituatie en... volgt les in het ASO. Een zeer grote groep wordt om één of andere reden uitgesloten of vindt zijn weg naar de jeugdbeweging niet. Men spreekt in dit opzicht vaak over *maatschappelijk kwetsbare jongeren*. Boetes, Nieuwenhuys en Schuitema (1992) maakten een omschrijving van deze groep jongeren aan de hand van acht leefbaarheidsgebieden². Wanneer een jongere moeilijkheden ondervindt op minstens drie van deze gebieden, is er volgens de auteurs sprake van een maatschappelijk kwetsbare jongere (Theeboom & De Knop, 2002). Een andere manier waarop de maatschappelijke kwetsbaarheid bij jongeren kan worden bepaald vinden we terug in het

¹ Voor een voorstelling van deze jeugdbeweging, zie bijlage nr. 5.

² Woonsituatie, scholing, werkgelegenheid, medische en psychische verzorging, vrijetijdsbesteding, sociale contacten, financiële toestand en contacten met justitie.

jeugdonderzoek 'Fijngehakt en voor u opgediend, tieners en vrijetijd' waarbij de auteurs (Mortelmans, Van Assche & Ottoy, 2002) kozen voor vier indicatoren voor kwesbaarheid: woonsituatie (alleenstaand huis, rijhuis, appartement), opleiding van de vader (lager, secundair of hoger onderwijs), arbeidssituatie van de vader (arbeidsactief of werkloos) en tenslotte de gezinssamenstelling (éénoudergezin, klassiek of nieuw samengesteld gezin). De indicator opleidingsniveau van de jongere wordt hier niet aan toegevoegd, omdat het opleidingsniveau en eveneens het beroepsprestige van de vader een zeer goede voorspeller zijn voor het opleidingsniveau of de onderwijsvorm waarin de jongere terechtkomt (Pelleriaux, 2006). In het onderzoek van Mortelmans ea (2002) wordt het verband tussen het opleidingsniveau van de jongere en het maatschappelijke achtergesteld zijn sterk benadrukt. Zo vinden we in het BSO bijna de helft meer maatschappelijk kwetsbaren dan in het ASO (Mortelmans ea, 2002). Een groot deel van de BSO-jongeren kan dus onder deze noemer geplaatst worden, al mogen we hen uiteraard niet allemaal over dezelfde kam scheren. Het is helemaal niet zo dat elke BSO-leerling maatschappelijk kwetsbaar is en dat elke maatschappelijk kwetsbare jongere les volgt in het BSO.

BSO-jongeren gaan niet enkel minder vaak naar de jeugdbeweging dan hun collega's in het ASO (9,5% tegenover 22%; Smits, 2004), zij participeren in het algemeen veel minder aan verschillende initiatieven. De literatuur geeft hiervoor verschillende verklaringen, die in deze literatuurstudie aan bod zullen komen.

Voor deze eindverhandeling kozen we ervoor om te dieper in te gaan op het gegeven dat BSO-leerlingen zich minder aangesproken voelen om naar de Chiro te gaan. Daarom zal het imago dat BSO-jongeren hebben van deze jeugdbeweging, van naderbij bekeken en onderzocht worden. Dit om te achterhalen of een eventueel negatief imago aan de oorzaak ligt van hun lage participatiegraad in de jeugdbeweging Chiro.

1.2 De BSO-leerling

Het gegeven dat Chiro niet veel BSO-leerlingen aanspreekt, is niet louter toevallig. Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat leerlingen in het beroepsonderwijs een veel lager welbevinden hebben dan leerlingen uit het algemeen vormend onderwijs (Huysmans, 2007; Pelleriaux, 2000a).

Een opmerkelijke bevinding is dat de oorzaak van dat lager welbevinden niet gelegd kan worden bij slechtere schoolcarrières van BSO-leerlingen of bij hun schoolloopbaan als zodanig (Pelleriaux, 1999). Dit laatste spreekt heel wat ander onderzoek tegen. Men was het er in het verleden immers over eens dat leerlingen met moeilijke schoolloopbanen, de zogenaamde 'watervalloopbanen' (beginnen in het ASO, afzakken naar het TSO en als het ook daar niet lukt, eindigen in het BSO) zich minder goed voelen op school, omdat zij heel wat achterstand (door zittenblijven of moeten afzakken) oplopen (Van Damme, Meyer, De Troy & Mertens, 2000; Van Damme, 1992).

Dit is nu net wat Pelleriaux's bevindingen tegenspreken: de overgang door een B of C attest heeft geen enkele invloed op het welbevinden en het gevoel van achterstelling. De idee dat

watervalloopbanen zouden leiden tot leerlingen die zich niet goed voelen, wordt hiermee dus volledig ontkracht (Pelleriaux, 1999).

Pelleriaux (2006) gelooft eerder in een ander verband: leerlingen met watervalloopbanen eindigen meestal in het BSO, dus hun lagere welbevinden kan ook te maken hebben met de onderwijsvorm op zich. Hij heeft deze invloed onderzocht en gevonden, hoewel deze ook niet heel erg groot is. (De invloed van het schoolleven en alles wat daarmee te maken heeft, op het welbevinden is dus beperkt, andere factoren spelen een veel grotere rol) Onderzoek van Elchardus, Kavadias en Siongers uit 1998 bevestigt eveneens deze gegevens. Dit neemt echter niet weg dat er wel grote aandacht dient te gaan naar de verschillen in welbevinden van jongeren in de onderwijsvormen, want deze zijn wel aanzienlijk groot.

De vraag die zich hier stelt, is natuurlijk of dit lage welbevinden bij de BSO-leerlingen ook in relatie staat of aan de oorzaak ligt van hun lage participatiegraad in de jeugdbeweging, in het bijzonder de Chiro.

Uit tal van studies blijkt dat de vrijetijdsbesteding van jongeren sterk opgedeeld is in zeer specifieke en herkenbare patronen (Stevens, 2001). Een groot aantal studies naar jongeren en vrijetijd wijzen uit dat er naast het eerste grote onderscheid tussen jongens en meisjes, een doorslaggevend verschil bestaat tussen ASO- en BSO-jongeren. (oa Vettenburg, 2007, Smits 2004; Stevens, 2001; De Witte, Walgrave & Hooge 2000).

Is dit verschil nu te herleiden tot het verschil in welbevinden bij beide groepen? Op deze vraag heeft Pelleriaux (2000a) opnieuw gepoogd een antwoord te geven. Hiervoor heeft hij onderzoek verricht naar de verschillen in attitudes tussen leerlingen in de verschillende onderwijsvormen (ASO-TSO-BSO). Meerdere belangrijke attitudeverschillen werden aangetroffen.

1. *gehechtheid aan duidelijke regels en de permissiviteit ten aanzien van morele kwesties*, wat we onder de noemer autoritarisme kunnen plaatsen: BSO'ers zijn bijvoorbeeld veel meer te vinden voor een hardere aanpak van problemen in onze samenleving dan ASO'ers, ze zijn ook grotere voorstander voor het terug invoeren van de doodstraf. ASO'ers daarentegen menen in grotere mate dat morele kwesties zoals zelfdmoord, euthanasie, abortus, ... in sommige gevallen aanvaardbaar zijn, BSO'ers zijn het hier veel minder mee eens (Pelleriaux, 2006).
2. *ethnocentrisme*: deze houding, meer aanwezig in het BSO, verwijst naar een negatieve, intolerante en discriminerende houding t.o.v. allochtonen (Spruyt, 2006).
3. *politiek cynisme*: leerlingen in het BSO zijn minder geïnteresseerd in politiek dan hun collega's in het ASO. Ze hebben het gevoel geen vat te hebben op de politieke besluitvorming, gekoppeld aan de idee niet serieus genomen te worden door politici. Bijgevolg tonen zij ook minder interesse (Derks, 1999).
4. BSO-leerlingen scoren tenslotte ook hoger op de schaal voor *utilitair individualisme*. Deze schaal meet het "gevoel dat mensen toch alleen maar hun eigen belang nastreven en dat solidariteit en liefdadigheid maar vaag gepraat zijn. Waar het volgens hen over gaat is geld en macht." (Elchardus, 1999)

Ook andere onderzoeken vonden dezelfde verschillen in attitudes bij jongeren. (oa Elchardus, Kavadias & Siongers, 1998).

De enige houding waarvoor geen verschil werd gevonden tussen de leerlingen van de verschillende onderwijsvormen is de mate van verbondenheid. Deze schaal meet het gevoel dat men pas echt gelukkig kan zijn als men zich samen met anderen kan inzetten, dat men anderen nodig heeft, dat men er niet alleen voor staat, ... (De Groof & Siongers, 2000).

Kortom, verbondenheid kan als een waarde gezien worden waaraan in de Chiro veel belang gehecht wordt. In de vragenlijst zullen dan ook stellingen opgenomen worden die dit gevoel meten. Zo kan nagegaan worden of BSO-leerlingen, die voor deze houding niet verschillen van ASO-leerlingen, misschien denken dat ze in de Chiro die verbondenheid niet kunnen terugvinden.

De vier grote verschillen in attitude zijn geen toevallige verschillen, het zijn houdingen die de kern uitmaken van *de nieuwe sociale breuklijn* die ons politieke landschap kenmerkt (Elchardus, 2004; Vandoorne, De Witte, Hooge, 2000; Elchardus & Pelleriaux 1998). Waar de traditionele politieke partijen³ zich eerder kunnen positioneren op een links-rechtsas, zien we dat de 'nieuwe' partijen⁴ op deze as een weinig uitgesproken plaats innemen maar wel erg verschillend zijn wat betreft de houdingen van de nieuwe breuklijn.

Opvallend is dat de verschillen tussen ASO- en BSO-jongeren eveneens werden teruggevonden bij volwassenen, namelijk bij respectievelijk hoger- en lageropgeleiden. Zo merkt Derks (2000) bijvoorbeeld op dat deze houdingen sterk verbonden zijn met het opleidingsniveau: *"Vooraf lageropgeleiden vertonen een sterke affiniteit met het individualisme. (...) Zo vonden we eveneens sterke verbanden met een conventionele arbeidsethiek, traditionele opvattingen over de verhoudingen tussen man en vrouw, een voorkeur voor harde vormen van repressie (met een tendens om het eigen recht in handen te nemen), autoritarisme, ethnocentrisme (...) en materialisme."*

Hieruit kunnen twee zaken worden afgeleid. Ten eerste blijkt dat het conflict in de samenleving reeds ontstaat in het onderwijs. Ten tweede kan het verschil tussen de onderwijsvormen niet herleid worden tot een generatieconflict, het gaat eerder om een cultureel of sociaal conflict. De houdingen van de ASO'ers zijn immers ook de houdingen die worden teruggevonden bij de hoogopgeleiden en hetzelfde geldt ook voor de BSO'ers en de laagopgeleiden (Pelleriaux, 2005).

1.3 BSO en Chiro?

Wat meteen opvalt in het licht van dit onderzoek, is dat de houdingen van de nieuwe breuklijn in groot contrast staan met de visie die Chiro uitdraagt en de waarden die zij haar leden probeert mee te geven. Chiro vraagt van de jongeren namelijk een engagement om zich in te zetten voor de medemens, ze draagt waarden als verdraagzaamheid en solidariteit hoog in het vaandel en probeert haar leden ervan te overtuigen dat elke mens het verschil kan maken. Daardoor krijgt Chiro een bepaalde identiteit, een identiteit waarin heel wat van de participanten zich herkennen. Er wordt gesproken van een collectieve identiteit die het mogelijk maakt om als groep te handelen (Discussienota Chirojeugd Vlaanderen, 2000).

³SP.A, OpenVLD, CD&V

⁴ Groen! en Vlaams Belang

Volgens Stevens (2001) is het noodzakelijk is om goed te weten waarvoor je staat en waarvoor je niet staat, om je als groep te kunnen definiëren. Dit kan men doen door zich bijvoorbeeld af te zetten tegen andere waarden, visies, houdingen, ... Zo stelt hij dat je als Chiro lid betekenis ontleent doordat je geen lid bent van de scouts.

Anderzijds zet Chiro, zoals blijkt uit haar visie⁵, zich eveneens af tegen de houdingen van de nieuwe breuklijn, de houdingen die deel uitmaken van de "BSO-identiteit".

Kan dit dan de reden zijn van de lage participatiegraad van BSO-jongeren in de Chiro: twee identiteiten die op het eerste zicht totaal tegenovergesteld zijn en zodoende ook niet samengaan?

1.4 Een BSO-cultuur?

Op de vraag waarom die nieuwe breuklijn nu precies ontstaat in het onderwijs geeft de literatuur verschillende verklaringen. Het zou ons te ver leiden deze allemaal uit te doeken te doen, maar er zal wel dieper worden ingegaan op de theorie van de *culturele mediatie*, aangezien zij belangrijke inzichten oplevert.

Het ontstaan van de nieuwe breuklijn in het onderwijs heeft te maken met het gevoel achtergesteld te zijn, dat sterker heerst bij leerlingen in het beroepsonderwijs dan in het algemeen vormend onderwijs. We weten dat die gevoelens ontstaan bij leerlingen die effectief het gevoel hebben achtergesteld te zijn, maar de invloed van de medeleerlingen speelt eveneens een zeer belangrijke rol. Wanneer een leerling met een gegeven perceptie op zijn/haar eigen condities, in een school terecht komt met leerlingen die negatief aankijken tegen de eigen condities, zal die eerder hoog scoren op de nieuwe breuklijn dan eenzelfde leerling die in een school komt met leerlingen die positief aankijken tegenoverde eigen condities. Dit is wat men een concentratie-effect noemt (Stevens, 2001).

Zo komt men bij culturele mediatie uit, want als medeleerlingen een invloed uitoefenen dan wil dat zeggen dat zij hun percepties op een of andere manier 'uitdragen' (De Groof, Elchardus & Stevens, 2001).

Het is aannemelijk dat de houdingen van de nieuwe breuklijn onderdeel zijn geworden van een subcultuur. Een subcultuur die ontstaat bij leerlingen die gevoelens van achterstelling hebben, maar die zich ook los daarvan kan verspreiden (Pelleriaux, 2001; De Groof, Elchardus en Stevens, 2001). De vraag is hoe deze subcultuur eruit ziet. Hiervoor heeft men media- en smaakvoorkeuren, de houdingen van de nieuwe breuklijn en gevoelens van achterstelling met elkaar in verband gebracht (Stevens, 2001; Pelleriaux, 2000). Een aantal onderzoeken uit het verleden hadden immers reeds aangetoond dat er in de media- en smaakvoorkeuren van jongeren (en van mensen in het algemeen) duidelijke patronen te onderscheiden zijn (Siongers & Stevens, 2002; Mestdag & Siongers, 2002; Stevens, 2001; Elchardus, Kavadias & Siongers, 1998). Deze patronen konden vervolgens ook in verband gebracht worden met de houdingen van de nieuwe breuklijn (Pelleriaux, 2006; Elchardus & Siongers, 2003).

Spruyt (2006) vond eveneens opmerkelijke verbanden tussen mediavorkeuren en de houdingen van de nieuwe breuklijn.

⁵ Zie bijlage nr.5: Wat is Chiro?

"Leerlingen met een "populistische" mediavorkeur en/of een voorkeur voor entertainment, muziek en TV-programma's stellen zich negatiever op t.a.v. allochtonen. Een voorkeur voor 'harde' muziekgenres en/of de Dranouter-dimensie gaat gepaard met een positievere houding t.a.v. allochtonen."

Een populaire mediavorkeur hangt samen met een hoge score op de breuklijn en de kans om zich achtergesteld te voelen is hier groot.

"Leerlingen die negatiever scoren op de schaal van demotie⁶, staan negatiever tegenover allochtonen." (Spruyt, 2006)

Uit onderzoek blijkt dat mediavorkeuren eveneens samenhangen met de deelname aan het verenigingsleven (Smits, 2005).

Ook het tijdsbudgetonderzoek van de onderzoeksgroep TOR uit 1999 bevestigt dat er samenhangen bestaan tussen de participatie aan buitenshuis vrijetijdsgedrag en mediavorkeuren van volwassenen. Deze samenhangen konden eveneens in verband gebracht worden met het opleidingsniveau (Moens, 2005). Men concludeerde dat mensen met een breed vrijetijdspatroon, de zogenaamde vrijetijdsomnivoren, die zowel culturele als uitgaansactiviteiten verkiezen, elitaire mediavorkeuren hebben en hoogopgeleid zijn. Ook de 'cultuurunivoren', die vooral culturele vrijetijdsactiviteiten verkiezen, komen veel meer voor bij hoger- dan bij lageropgeleiden.

Men zou uit het voorgaande kunnen verwachten dat mensen met populaire mediavorkeuren eerder diegenen zouden zijn met een lager opleidingsniveau. Het tegendeel wordt echter bewezen: mensen met populaire mediavorkeuren worden onder de noemer van 'uitgaansunivoren' geplaatst. Deze groep kent een actief vrijetijdsgedrag in het uitgaansmilieu en onderscheidt zich niet als een onderdeel van bepaalde status- of opleidingsgroepen: het is een vrijetijdspatroon dat voorkomt onder alle lagen van de bevolking, maar het zijn wel vooral mensen tot 34 jaar die ervoor kiezen: naarmate de leeftijd vordert, neemt het patroon dan ook af (Glorieux & Moens, 2004). De niet-participanten (die geen interesse vertonen voor uitgaans- en culturele vrijetijdsactiviteiten) tenslotte, die we meer aantreffen bij oudere mensen en laaggeschoolden, onderscheiden zich eveneens niet qua mediavorkeuren. Het is dus niet zo dat mensen die bijvoorbeeld veel televisie kijken, minder sociale activiteit zouden hebben in hun vrijetijd.

Ook bij jongeren zien we dat een meer omnivore smaak (meer muziekgenres goed vinden) samenhangt met het aantal lidmaatschappen (ze zijn vaak lid van meerdere verenigingen) en met het soort vereniging waarvan men lid is. Ze zijn vaker lid van culturele verenigingen en van het jeugdwerk (Smits, 2005). De meerderheid van deze jongeren volgt les in het ASO. BSO-leerlingen daarentegen hebben een meer univore smaak: ze keuren minder muziekgenres goed en ze doen minder verschillende vrijetijdsactiviteiten. BSO-jongeren hebben inderdaad maar liefst zeven keer minder kans om aan geen enkele vorm van participatie deel te nemen dan ASO-jongeren (De Groof & Smits, 2002).

Niet enkel de mate van omnivoriteit en univoriteit en de participatiegraad verschillen tussen de onderwijsvormen, we zien eveneens verschillende patronen in jeugdcultuur (Stevens, 2005). ASO-jongeren hechten meer belang aan cultuur en zelfontplooiing in de vrijetijd, verkiezen harde

⁶ de mate van demotie hangt nauw samen met het hebben van een negatief toekomstbeeld, gevoelens van achterstelling en uitsluiting (Pellieriaux, 2006). (bijvoorbeeld weinig hoop op een goed betaalde job, een succesvolle carrière of een mooie toekomst, geloven dat je voortbestemd bent om zwaar en vuil werk te moeten doen, ...)

gitaar-,roots- en cultureel correcte muziek. De BSO-leerlingen daarentegen hebben vaker een voorkeur voor commerciële media, hitparademuziek, populaire tijdschriften, rap/hiphop en R&B, dansmuziek en houden van amusements- en plezierbeleving in hun vrijetijd (Smits, 2004a; Mestdag & Siongers, 2002).

1.5 De demotiecultuur

Pelleriaux (2000b) spreekt in het geval van de BSO-leerlingen over de *achterstellings- of demotiecultuur*. Deze kan zich zoals gezegd zeer gemakkelijk verspreiden. De theorie rond de isomorfe classificaties lijkt ons de meest geschikte om die verspreiding te verklaren: men gaat er namelijk vanuit dat alles in onze wereld opgedeeld wordt in classificaties (Elchardus, Huysseune, Scheys, 1991).

Mensen maken bijvoorbeeld de opdeling tussen hoog en laag: studierichtingen, jobs, voornamen, tijdschriften, tv-programma's, ... Opmerkelijk is dat iedereen dat op dezelfde manier doet. Dit gebeurt ook bij de onderwijsvormen: ASO vinden we hoog, BSO vinden we laag⁷. De classificaties die we maken zijn steeds isomorf.

De coderingshypothese tenslotte stelt dat men kiest voor die cultuuruitingen die passen bij de positie die men denkt te hebben (Pelleriaux, 2006). We vinden het inderdaad veel normaler dat een ASO-leerling een tijdschrift als Knack leest dan wanneer een BSO-jongere dit zou doen. Een BSO-jongere die laag zou scoren op de houdingen van de nieuwe breuklijn, zou ook niet in het plaatje passen. Want wanneer je in het BSO zit en BSO is geassocieerd als 'laag', dan ga je automatisch culturele producten en houdingen aannemen die cultureel laag geassocieerd zijn. Mensen zijn immers gesocialiseerd in een bepaalde cultuur en zullen dan ook steeds proberen om consistent met die cultuur te leven (Elchardus & Siongers, 2003).

Kunnen we, op basis van bovenstaande bevindingen, de lage participatiegraad van BSO-jongeren in de Chiro dan misschien toeschrijven aan het feit dat zij Chiro als iets 'hoog' aanzien, als iets dat niet past in hun subcultuur?

Het is deels deze stelling die zal worden onderzocht in deze thesis. Met de resultaten hopen we Chirojeugd Vlaanderen aanbevelingen te geven om hun bekendmakingscampagne beter af te stemmen op de BSO-jongeren, zodat ook zij hun weg naar de Chiro kunnen vinden. Want zoals talloze studies en eigen Chiro-ervaringen aantonen, heeft participatie aan het verenigingsleven zeer positieve effecten, zowel op de participant als op de maatschappij.

1.6 Jeugdbewegingen? Ja!

Bargeman (1996) maakt een onderscheid tussen expressieve en instrumentele verenigingen. Expressieve verenigingen verschaffen enkel voordelen aan de eigen leden, terwijl instrumentele verenigingen voordelen verschaffen aan de samenleving in het geheel⁸. De jeugdbeweging kan zich volgens ons situeren op beide soorten verenigingen: ze verschaft voordelen aan de jongeren

⁷ We spreken ook steeds over de onderwijsvormen in die volgorde: ASO-TSO-BSO, niemand zal dat ooit andersom doen.

⁸ Natuurbeschermingsorganisaties, fair-trade organisaties, ...

zelf op korte termijn door hen de mogelijkheid te geven samen met vrienden en vriendinnen te 'spelen'. Van den Eeckhout (1998) spreekt over de gemeenschapsstichtende dimensie van het jeugdwerk: jongeren leren er vertrouwen te hebben in elkaar en dat heeft belangrijke gevolgen voor de manier waarop zij naar de wereld kijken.

Anderzijds mogen de voordelen voor de bredere samenleving (dan vooral op langere termijn) geenszins onderschat worden: jeugdbewegingsjongeren zijn jongeren die verantwoordelijkheid durven opnemen, goed kunnen samenwerken, enz.

Volgens Depaepe (1998) functioneert een jeugdbeweging als een peergroup. Daarmee bedoelt hij dat *"jongeren er onder vrienden en met een minimale controle, hun jong-zijn beleven, sociale rollen kunnen uitproberen en relationele en andere vaardigheden kunnen opdoen in een eigen wereld en een eigen stijl."*

Ook De Tocqueville onderscheidt een externe en interne functie van het verenigingsleven (Pelleriaux, 2005). De interne functie gaat over de effecten die de vereniging heeft op haar leden. Een vereniging kan gezien worden als een leerschool voor de democratie. Groepsinteractie bijvoorbeeld kan leiden tot de verandering bij de leden, omdat zij nieuwe waarden aanleren. (Hooghe, 2001). De externe functie wijst op de invloed die verenigingen kunnen uitoefenen op het beleid.

Jeugdbeweging wordt gezien als *"het spelen van een spel dat bijdraagt tot democratisch burgerschap, emancipatie, gemeenschapsleven, verantwoordelijkheidsgevoel, ..."* (Bouverne - De Bie, 2006). De deelname aan dat spel moet uiteraard wel vrij blijven en er mag niet ontkend worden dat er naast de jeugdbeweging ook andere (misschien nog) zinvollere invullingen van de vrijetijd zijn. Participatie aan het vrijetijdsleven mag echter nooit een verplichting zijn.

1.7 Maatschappijvisie en jeugdwerk

We leven vandaag in een maatschappij waarin het behaalde onderwijsniveau sterk bepalend is voor onze toekomst. Ons diploma wordt gezien als het belangrijkste toegangskaartje tot een 'goed leven': *"Het onderwijsniveau is uitgegroeid tot het belangrijkste allocatiemechanisme voor levenskansen in onze maatschappij."* (Elchardus, 1999).

Parsons spreekt over *ascription* en *achievement* van status om premoderne en moderne samenlevingen te typeren (Glorieux, 2006). In de premoderne samenleving word je geboren met een bepaalde status en ligt deze vast voor de rest van je leven (*ascription*). In de moderne samenleving daarentegen is status een verdienste die je kan vergroten door het onderwijs dat je genoten hebt (*achievement*).

Ons onderwijssysteem produceert op die manier ongelijkheid: wie goed studeert, behaalt een goed diploma en vergroot op die manier zijn levenskansen. Wie slechte schoolresultaten behaalt, zal het moeten doen met minder. Dit idee past volledig in het meritocratisch ideaal: wie goed zijn best doet, verdient het om goed te leven, maar andersom geldt hetzelfde. Op die manier wordt ongelijkheid een erg pijnlijke zaak: de schuld wordt immers bij het individu gelegd. Alain de Botton (2004) spreekt in dit geval over de perverse effecten van een meritocratie.

Heel wat sociologen (Pelleriaux 2006; De Groof, Elchardus & Stevens, 2001; Elchardus 1999; Tan, 1998) zijn ervan overtuigd dat de overgang van de toegeschreven naar de verworven status moet genuanceerd worden. In onze moderne samenleving blijft het verband tussen de sociale klasse en

het onderwijsniveau immers aanzienlijk groot: de kinderen van hoogopgeleide ouders hebben drie keer meer kans om hun secundair onderwijs te beëindigen in het ASO dan kinderen van laagopgeleide ouders, die vijf keer meer kans hebben om te eindigen in het BSO (Elchardus, 1999).

"De onderwijsvorm is in onze samenleving waarschijnlijk het belangrijkste mechanisme waarlangs de sociale klasse van oorsprong wordt vertaald in de sociaal-economische positie van kinderen. Het is daarom evident de onderwijsvorm van de jongeren te beschouwen als een belangrijke indicator van de klassenpositie." (Elchardus, 1999).

Op die manier produceert ons onderwijsstelsel niet alleen ongelijkheid, het reproduceert die ongelijkheid ook.

Die ongelijkheid manifesteert zich op verschillende 'levensgebieden'. Bourdieu spreekt over de verschillende vormen van kapitaal die ongelijk over onze bevolking verdeeld zijn (Elchardus, 2004). Hij onderscheidt ten eerste het economisch kapitaal dat zich vertaalt in financieel vermogen en de controle die men heeft over dat vermogen. Vervolgens is er het cultureel kapitaal dat bepaald wordt door het onderwijsniveau, de kennis, informatie en vaardigheden waarover men beschikt en tenslotte verwijst het sociaal kapitaal naar de toegang die mensen hebben tot allerlei sociale relaties.

De drie vormen van kapitaal staan in de meeste gevallen in een recht evenredig verband met elkaar: hoe meer je van het ene hebt, hoe groter je kapitaal van het andere zal zijn.

De gevolgen voor mensen met een laag opleidingsniveau of een laag cultureel kapitaal, in ons geval de BSO-leerlingen, zijn bijzonder groot. De kans dat BSO-leerlingen participeren in het jeugdwerk, wat o.i. een goede indicator is voor het sociaal kapitaal, is bijgevolg kleiner dan de kans die ASO-jongeren hiertoe hebben.

We zien inderdaad dat het meestal dezelfde groep is die uit de boot valt. Men spreekt in dit opzicht van het Mattheus-effect: wie veel heeft, vergroot de kans om meer te krijgen, wie weinig heeft, zal nog minder krijgen (Elchardus, 2004).

Ondanks de vele voordelen die het jeugdwerk te bieden heeft voor in principe elke jongere, is het Mattheus-effect er jammer genoeg sterk aanwezig: We zien immers dat het steeds dezelfde groepen zijn die deelnemen en niet-deelnemen aan verschillende initiatieven.

Voor wat betreft participatie aan de jeugdbeweging zien we inderdaad dat de maatschappelijk kwetsbare jongeren veel minder vaak lid zijn. Voor de stad Antwerpen is dat zelfs minder dan één of vijf. Opvallend bij dit onderzoek van de stadsdienst Antwerpen is dat Chiro er blijkbaar wel in slaagt in verhouding meer maatschappelijk kwetsbaren dan maatschappelijk 'sterken' te betrekken (Mortelmans ea, 2002).

Om verschillende redenen blijken de maatschappelijk kwetsbare jongeren de weg naar de jeugdbeweging dus niet te vinden. Of... werpen de jeugdbewegingen misschien te hoge drempels op? Coussée (2005) stelt dat het brede jeugdwerk, al van bij het ontstaan, ontoegankelijk is. Hij heeft dan ook de pessimistische visie dat deze jongeren nooit geïntegreerd kunnen worden in de jeugdbeweging zoals we die vandaag kennen. Hij vindt dat het jeugdwerk bescheiden moet zijn en niet kan stellen dat men ooit een divers publiek zal aanspreken.

Het ligt echter niet in de aard van Chiro en een jeugdbeweging in het algemeen om zich neer te leggen bij voldongen feiten.

1.8 BSO-jongeren en hun vrijetijd

Smits (2004b) deed een grootschalig onderzoek naar de maatschappelijke participatie van jongeren. Ze vond een aantal opmerkelijke verschillen tussen leerlingen in de verschillende onderwijsvormen in verband met hun vrijetijdspatroon.

Aan de hand van de tijdsbesteding van jongeren, kon in 75 % van de gevallen de juiste onderwijsvorm voorspeld worden (ASO-jongeren blijken wel iets makkelijker te voorspellen dan TSO- en BSO-jongeren). Dit wijst erop dat collectieve identiteiten nog steeds sterk aanwezig zijn, aangezien jongeren in de verschillende onderwijsvormen ongeveer hetzelfde vrijetijdspatroon vertonen en zoals reeds vermeld dezelfde houdingen verdedigen en dezelfde smaakvoorkeuren hebben.

De individualiseringshypothese, die stelt dat collectieve identiteiten zoals geslacht, sociale klasse, onderwijsvorm, levensbeschouwing, ... slechts een geringe tot verwaarloosbare rol zouden spelen in opvattingen, waarden, tijdspatronen, houdingen, enz. en dat individuen eerder zelf hun opvattingen en waarden zouden bepalen, wordt hiermee dus volledig ontkracht. (Discussienota Chirojeugd Vlaanderen, 2000)

Ook Bourdieu stelde reeds in 1979 dat smaken, opvattingen en wijzen van denken toevallig noch individueel bepaald worden, maar gebonden zijn aan de sociale positie van mensen (Elchardus, 2004).

Moens en Glorieux (2004) spreken in dit verband over de symbolische samenleving waar zij een afname waarnemen van traditionele handelingsmodellen, maar waar welbepaalde structuren zoals scholingsgraad, mediavorkeuren, ... een belangrijke voorspeller blijven van bijvoorbeeld de vrijetijdsbesteding.

Een belangrijk onderzoeksresultaat van Smits (2004c) betreft de mate van participatie tussen leerlingen van de verschillende onderwijsvormen. Zowel binnen als buiten het jeugdwerk zijn het de BSO-leerlingen die het minst participeren, de ASO-jongeren het meest.

Ook ander onderzoek bevestigt deze conclusie. Zo stelt Van Houtte (2007) dat bepaalde vormen van het verenigingsleven er minder in slagen laagopgeleide jongeren aan te trekken en eerder aansluiten bij de manier van leven van de middenklasse.

Opvallend is ook het feit dat 25 % van alle BSO-jongeren nooit lid is geweest van één of andere vereniging. Van de jongeren die ooit wel lid zijn geweest, maar om één of andere reden zijn afgehaakt, zitten het merendeel eveneens in het BSO. (42, 3 % tegenover 27, 9 % in het ASO, Stevens, 2005).

Stevens (2005) concludeert uit deze cijfers dat het jeugdwerk met twee problemen te kampen heeft: enerzijds dat van het selectieve bereik, anderszijds dat van de selectieve uitval. De BSO-leerlingen komen in beide gevallen het meeste voor.

De twee problemen vragen echter om verschillende beleidspistes. Verenigingen zouden de selectieve uitval kunnen beperken door beter in te spelen op de interesses van de jongeren, de

leiding beter te vormen, enz... Het probleem van het selectief bereik vraagt om een andere aanpak, aangezien de redenen van diegenen die nooit hebben deelgenomen anders zijn dan die van de afhakers (zie 1.9).

De opmerkelijkste verschillen in het vrijetijdspatroon die naar voren komen in het onderzoek van Smits (2004b), zijn het feit dat BSO-jongeren meer omgaan met vrienden en informele contacten hebben in hun vrije tijd, commerciële activiteiten verkiezen en meer aan gezins- en familiaal gerelateerde activiteiten doen. Ook vindt men in het BSO de grootste verschillen tussen jongens en meisjes en zijn het vooral de meisjes die een groot deel van hun vrije tijd thuis spenderen.

Het onderzoek van Mortelmans ea (2002) bracht gelijkaardige resultaten op: Eerst en vooral concluderen ze dat participatie aan de jeugdbeweging sterk samenhangt met het onderwijsniveau: ASO-leerlingen zijn veel vaker lid van de jeugdbeweging dan leerlingen die in het TSO of BSO zitten. Daarnaast merken zij op dat het vooral BSO-jongens zijn die naar de jeugdbeweging gaan, terwijl in het ASO het omgekeerde geldt: daar zijn het de meisjes die eerder naar de jeugdbeweging gaan.

Goedseels, Vettenburg, Walgrave ea (2000) deden onderzoek naar de leefwereld en toekomst bij tieners en vonden eveneens opmerkelijke verschillen tussen de onderwijsvormen en de vrijetijdsbesteding: BSO-jongeren vertoeven tijdens hun vrijetijd meer buitenshuis. Ze gaan wel opvallend minder naar sportverenigingen en jeugdbewegingen maar gaan daarentegen vaker winkelen, brengen vaker een bezoek aan een café of een discotheek en zeggen vaker rond te hangen op straat. Ze zouden eveneens meer televisie kijken dan hun collega's uit het ASO.

Het onderzoek van Mortelmans ea (2002) spreekt dit laatste enigszins tegen: voor wat betreft de weekenddagen besluit men dat ASO-leerlingen veel vaker (54,8% tegenover 38,8 % bij de BSO-jongeren) hun vrijetijd thuis voor de televisie spenderen. Meer dan de helft (50,7 %) van de BSO-jongeren gaan in het weekend uit, terwijl dat percentage bij de ASO-jongeren op 37,2 % ligt. Hiermee bevestigt het onderzoek, net zoals dat van Goedseels e.a. (2000) dat BSO-jongeren inderdaad meer van hun vrijetijd buitenshuis spenderen.

Deze onderzoeksresultaten spreken de bevindingen van Smits wat tegen, want zij concludeerde net dat BSO- meer dan ASO-jongeren aan gezins- en familiaal gerelateerde activiteiten zouden doen.

BSO-jongeren zouden eveneens minder avontuurlijk zijn en daardoor minder geneigd om nieuwe activiteiten uit te proberen (Smits, 2004c).

BSO-leerlingen verkiezen minder georganiseerde activiteiten (Stevens, 2001) en zijn ook minder te vinden voor activiteiten die door volwassenen geleid worden. Dit omdat hun vrijetijd op die manier een te grote gelijkenis vertoont met het schoolse leven (Hendry ea, 1993). Dit kan opnieuw een indicatie zijn voor de lage participatiegraad van deze jongeren in de Chiro, gezien er in de Chiro regeltjes zijn zoals op tijd moeten komen, een uniform moeten dragen, luisteren naar de leiding, ...

Het Kliksons-onderzoek⁹ (Kaesemans, 2002), bevestigt de gegevens betreffende het georganiseerde verenigingsleven. Men concludeert dat BSO- en ook TSO-jongeren sterk ondervertegenwoordigd zijn in de georganiseerde vrijetijdsbesteding. Stevens (2001) plaatst

⁹ Een grootschalig project dat in opdracht van de jeugddienst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie onderzoek deed naar vrijetijdsbesteding en beleving bij 10 tot 16-jarigen

hierbij de opmerking dat men uit deze resultaten kan concluderen dat BSO-jongeren minder nood zouden hebben aan participeren.

"Doordat participatie minder overeenstemt met de BSO-cultuur, kan het zijn dat BSO-leerlingen zichzelf uitsluiten van het recht op participatie. De meest effectieve vorm van uitsluiting is namelijk de zelfuitsluiting (De Jong, 1997 geciteerd in Stevens, 2005)."

De invloed van het ouderlijk milieu op participatie van jongeren is naast de subculturele verschillen tussen jongeren en de kenmerken van de verenigingen zelf, bijzonder groot (Stevens, 2005).

Deze invloed kan verklaard worden vanuit verschillende invalshoeken. Ten eerste is er de theorie van de gedeelde context die stelt dat er een verband is tussen ouderlijke participatie en die van jongeren doordat ze in dezelfde sociaal-economische situatie zitten. Ten tweede kan er ook sprake zijn van een eerder onbewuste socialisatie omdat jongeren hun ouders beschouwen als een rolmodel: huidige en vroegere participatie van de ouders geldt dan als voorbeeld voor hun kinderen die bijgevolg vlugger deelnemen. Tenslotte kan die socialisatie ook bewust plaatsvinden waarbij ouders hun kinderen stimuleren, aanmoedigen en ondersteunen (Stevens, 2005).

Dit laatste kan verklaard worden door de culturele reproductietheorie van Bourdieu. Ouders met een hogere status, bij wie participatie deel uitmaakt van hun levensstijl en die participatie aan het verenigingsleven belangrijk vinden, zullen die deelname dan ook stimuleren bij hun kinderen. Ouders met een lagere status, bij wie het vorige niet van toepassing is, zullen hun kinderen bijgevolg minder of niet stimuleren (Smits, 2005).

Deze bevindingen wijzen erop dat de problematiek van het ontoegankelijke jeugdwerk niet los gezien kan worden van een ruimer sociaal beleid. De mate van participatie gaat immers over van generatie op generatie, wat maakt dat toegankelijkheid een doelstelling is die vooral gerealiseerd dient te worden op langere termijn. Het opent eveneens de mogelijkheden om binnen het jeugdwerk een beleid te ontwikkelen via de ouders (Stevens, 2005).

Uit verschillende onderzoeken (oa Mortelmans ea, 2002; Goedseels, Vettenburg & Walgrave, 2000) blijkt eveneens dat BSO-jongeren hun vrijetijd graag spenderen in parken, pleinen en op straat. Ook ontmoeten ze hun vrienden op deze plaatsen. Men spreekt in dit verband van de 'straatcultuur'.

Het lijkt ons aannemelijk dat de 'straatcultuur' in het BSO, een onderdeel is van de demotiecultuur die overheerst bij deze leerlingen. Zoals hierboven reeds vermeld, zullen deze jongeren enkel die activiteiten kiezen die passen binnen deze cultuur. En aangezien Chiro net wel georganiseerd en helemaal niet commercieel is, kan dit volgens ons deels verklaren waarom er zo weinig BSO-leerlingen de stap naar Chiro zetten.

1.9 Imago

Aangezien dit onderzoek zal peilen naar het imago van de Chiro, gingen we op zoek naar literatuur over imago-onderzoeken.

Schoemaker en Vos (1989) beschrijven het imago van een organisatie als volgt:

“Het beeld dat diverse publieksgroepen hebben van de organisatie. Dit is het geheel van gevoelens en overtuigingen die men heeft op grond van vroegere ervaringen, kennis en indrukken. In feite wordt het imago dus gevormd door een veelheid, een mozaïek van zaken die door het publiek in verband worden gebracht met de organisatie. Het imago dat men heeft, bepaalt mede de houding (de attitude) die men aanneemt ten opzichte van de organisatie.”

Zoals blijkt uit bovenstaande definitie zijn er heel wat factoren die het imago bepalen en kunnen beïnvloeden. Het is dus van uitermate belang hiermee in ons onderzoek rekening te houden.

Ervaringen met Chiro of een andere jeugdbeweging, bepalen in grote mate mee het imago dat iemand zal hebben. Vandaar dat we ervoor kozen de respondenten op te splitsen in deelgroepen¹⁰. Op die manier zullen de resultaten een juister beeld geven.

Kennis, evenals het kanaal tot die kennis, zijn eveneens van invloed op de imagovorming: Eigen ervaringen, maar ook ervaringen van anderen kunnen een doorslaggevende rol spelen.

Men kan zelf actief op zoek gaan naar informatie bijvoorbeeld door ervaringen van anderen na te vragen. Dit kan zowel voor positieve als negatieve informatie zorgen, afhankelijk van ervaringen met de organisatie. Een andere mogelijkheid is op zoek gaan naar informatie via het internet, het opvragen van brochures,... De informatie, die van de organisaties zelf uitgaat, zal uiteraard een positief beeld ophangen

Een ander belangrijk kennisverwervingskanaal zijn de media, die naar ons gevoel eerder zullen berichten wanneer er iets foutloopt in één of andere jeugdbeweging. Hierbij denken we aan voedselvergiftigingen op de jaarlijkse zomerkampen, verkeersongelukken met groepen die op trektocht zijn, kinderen die door hun leiding gepest worden, groepen die de weg kwijtraken op bergtocht en de nacht bijgevolg onder de blote hemel moeten doorbrengen, ...

Dergelijke berichten zijn erg opvallend, temeer daar ze vooral te horen en te zien zijn in de zogenaamde komkommertijd. Uiteraard zijn niet alle berichten negatief, maar het zijn wel deze berichten die 'blijven hangen'. Naar ons inziens hebben de media bijgevolg vooral een negatieve invloed op de beeldvorming van jeugdbewegingen.

1.10 Imago van jeugdbewegingen

Uit onderzoek van Baert (2002) blijkt deze veronderstelling niet te kloppen. In zijn onderzoek *“Jeugdbewegingen in de media: een studie naar de voorstelling, de publieksperceptie en het imago van jeugdbewegingen in Vlaanderen* besluit hij dat mensen een overwegend positief imago hebben van jeugdbewegingen en dat het merendeel van de respondenten die hij bevroeg, beweerden weinig tot niet beïnvloed te worden door wat er in de kranten over jeugdbewegingen wordt verteld. Zoals ook uit de defenitie van Schoemaker en Vos blijkt, zijn het ervaringen met de jeugdbewegingen zelf die de doorslag geven bij de imagovorming. Wat wel opvalt, net zoals in het onderzoek van Smits (2004b), is het feit dat er geen beduidend verschil wordt waargenomen bij

¹⁰ A. Diegenen die op het moment van de afname van de vragenlijst bij de Chiro zijn. B. Zij die vroeger naar de Chiro gingen. C. Zij die bij een andere jeugdbeweging zijn aangesloten. D. Zij die vroeger naar een andere jeugdbeweging gingen. En tenslotte E. diegenen die nooit lid geweest zijn van één of andere jeugdbeweging.

diegenen die lid zijn of ooit lid geweest zijn en diegenen die nooit lid geweest zijn. Mensen die nooit lid geweest zijn, beweren wel iets meer door de media beïnvloed te worden.

Volgens Baert (2002) hebben mensen met negatieve ervaringen met de jeugdbeweging, toch nog een eerder positief en waardevol oordeel. De grote conclusie van zijn onderzoek is dan ook dat, globaal genomen, jeugdbewegingen een positief imago hebben. Het is vooral het sociale aspect, zoals het omgaan met anderen, dat hiervoor verantwoordelijk is.

In Nederland werd door het onderzoeksbureau TNS-NIPO in 2006 een imago-onderzoek gedaan naar Scouting¹¹. Men poogde een antwoord te geven op twee vragen. De eerste peilde naar de identiteit van Scouting, nl. Wie zijn we? Scouting, wat is dat? De tweede vraag, interessant voor ons onderzoek, peilde naar het imago nl. Hoe ziet de buitenwereld¹² ons?

Bij jongeren en hun ouders, die op het moment van het onderzoek geen lid van de organisatie waren, blijkt dat ruim de helft Scouting amper kent. Bekendheid met een organisatie is dus een zeer belangrijke factor bij het beeld dat men ervan heeft. Dit aspect zal eveneens opgenomen worden in onze vragenlijst.

Scouting wordt door het merendeel van de ondervraagden in verband gebracht met "buitenactiviteiten", "samen dingen doen", "leren omgaan met de natuur" en "activiteiten voor kinderen". Men is het er over eens dat jongeren in de scouts leren samenwerken, het de persoonlijke ontwikkeling bevordert en een positief effect heeft op integratie. Toch vindt een derde van de respondenten dat scouting meer zou moeten luisteren naar wat de jongeren zelf willen.

23 % tenslotte vindt dat Scouting ouderwets is. Een andere belangrijke bevinding is dat het uniform een negatieve invloed blijkt te hebben op het imago bij de niet-leden. Maar liefst de helft vindt het uit de tijd is en voor een kwart van de respondenten is dit zelfs een reden om zich niet aan te sluiten.

Vanuit Chirojeugd Vlaanderen worden heel wat inspanningen geleverd om het uniform zoveel mogelijk eigentijds te maken. Dit omdat men ervan overtuigd is dat het uniform een belangrijke factor is bij de imagovorming. *"De strakke combinaties van vroeger kwamen nogal elitair over. In 1995 heeft Chiro resoluut gekozen voor eigentijdse kledij als spannende T-shirts en hippe broekrokjes. (...) Chirokledij is nog steeds het uithangbord van de beweging. (...) Als we willen dat Chiro een geslaagd merk blijft, moeten we blijven vernieuwen."* (Sprangers, geciteerd in Krax, 2007).

Bovengenoemde elementen zullen opgenomen worden in de vragenlijst en er zal nagegaan worden of ze eveneens gelden voor Chiro en BSO-jongeren.

Het Kliksons-onderzoek van 2004 deed eveneens onderzoek naar jeugdbewegingen. Men bevroeg zowel de leden, die niet-leden en de afhakers en peilde naar wat de jongeren positief en negatief beschouwden, wat de redenen waren om niet deel te nemen en waarom de afhakers het voor bekeken hadden gehouden. Van de leden vindt de overgrote meerderheid alles prima aan de jeugdbeweging. Er is wel kritiek op de lokalen en het soort activiteiten. Ook over de groeps sfeer en de leiding is men soms minder positief.

¹¹ Het onderzoek droeg de naam: "Hoe kijkt de buitenwereld tegen Scouting in Nederland aan? Welk beeld hebben ze? Wat is het imago van Scouting?"

¹² De buitenwereld werd heel ruim gezien: jongeren en hun ouders, overheden, maatschappelijke organisaties en zelfs bedrijven werden in de steekproef opgenomen.

Voor de afhakers zijn de onaantrekkelijke activiteiten, de minder leuke sfeer, vrienden die afhaken, minder toffe leiding en vooral een groeiende desinteresse, de voornaamste redenen om de jeugdbeweging de rug toe te keren. Ook het feit dat er gepest wordt en de te hoge kostprijs blijken voor sommigen een reden om af te haken.

Stevens (2005) merkt terecht op dat deze redenen vooral binnen het jeugdwerk zelf gelegen zijn, terwijl diegenen die nooit lid geweest zijn, de redenen eerder bij zichzelf leggen.

De tieners uit het Kliksons-onderzoek die nooit lid geweest zijn geven inderdaad aan dat de activiteiten hun niets zeggen, ze er geen behoefte aan hebben, ze er geen tijd voor hebben, hun vrienden ook geen lid zijn en daarom ook zelf de stap niet zetten naar de jeugdbeweging.

De onderzoekers merken eveneens op dat maatschappelijk kwetsbare jongeren minder aangesproken worden om lid te worden of te blijven (ze haken sneller af als ze ouder worden dan maatschappelijk 'sterkere' jongeren, Castermans, 2005) van een jeugdbeweging omdat hun vrienden dat ook niet doen of omdat ze de jeugdbeweging eigenlijk niet kennen en minder goed geïnformeerd zijn.

Als deze jongeren wel deelnemen, uiten ze vaak kritiek op het soort activiteiten, de groeps sfeer, de leiding, de kostprijs, de afstand en het tijdstip waarop de activiteiten georganiseerd worden.

Tenslotte wordt een verschil waargenomen tussen kinderen en jongeren die in een dorp wonen en zij die in een stad wonen. Stadsjongeren klagen over de kostprijs omdat ze zich vaker en verder moeten verplaatsen. Dorpsjongeren geven aan zich beter thuis te voelen in de jeugdbeweging dan de jongeren uit de stad (De Rycke, 2005).

Al bovengemelde elementen zullen in de vragenlijst worden opgenomen. Op die manier kunnen we nagaan of deze onderzoeksresultaten specifiek opgaan voor BSO-leerlingen.

Het onderzoek van Mortelmans ea (2002) peilde eveneens naar de redenen om niet te participeren. Meest voorkomend zijn het gebrek aan behoefte, tijd en interesse. Ook vond men grote verschillen tussen de redenen van ASO- en die van BSO-jongeren. Deze laatsten zouden minder op de hoogte zijn van het aanbod en geven vaker aan dat hun ouders en/of geld een belemmering vormen om te participeren. Opmerkelijk is wel dat BSO-jongeren minder bang zouden zijn zich te binden aan een vereniging dan hun collega's in het ASO en TSO.

Smits (2004b) peilde eveneens naar het beeld dat jongeren hebben van leden van de jeugdbeweging. Ze legde hiervoor een aantal stellingen aan de jongeren voor die zowel positieve als negatieve elementen aankaarten.

De leden van de jeugdbeweging ...	-	-/+	+
- zijn jongeren die bepaalde zaken willen realiseren, willen organiseren	7.6	35.9	56.5
- zijn jongeren die verantwoordelijkheid willen opnemen	13.0	38.3	48.7
- zijn jongeren die rekening houden met de mening van andere jongeren	9.4	42.7	48.0
- zijn jongeren die op de hoogte willen blijven van wat er in de gemeente gebeurt	29.3	43.5	27.2
- zijn jongeren die zich willen inzetten voor een betere wereld	26.3	47.6	26.2
- zijn jongeren die het later ver zullen schoppen	28.6	55.4	16.0
- zien er stom uit in hun uniform	59.9	20.6	19.4
- zijn jongeren die stomme spelletjes spelen	68.1	22.8	9.1
- zijn jongeren die belachelijk en kinderachtig doen	72.6	20.7	6.7
- zijn jongeren die anders niet mogen buitenkomen van hun ouders	76.3	17.4	6.4
- zijn saaie jongeren	75.1	19.0	5.9
- zijn softies	77.3	17.7	5.1

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt, hebben de meeste jongeren een vrij positief beeld over jeugdbewegingsjongeren.

Uit het onderzoek blijkt echter dat de BSO-jongeren toch een duidelijk negatiever beeld hebben van jeugdbewegingsjongeren: ze zijn het namelijk vaker eens met de negatieve stellingen (Smits, 2005). Enkele van deze stellingen zullen eveneens opgenomen worden in de vragenlijst. Zo kan er nagegaan worden of deze bevindingen specifiek opgaan voor de Chiro.

2. Methodologie en onderzoeksopzet

2.1. Kwantitatief onderzoek

Door middel van kwantitatief onderzoek, meer specifiek aan de hand van enquêtes, zullen we een antwoord geven op volgende onderzoeksvragen:

- *Wat is het imago van Chiro bij leerlingen die lesvolgen in het BSO?*
- *Hoe kunnen we, op basis van dit imago, Chirojeugd Vlaanderen aanbevelingen doen om bekendmakingscampagnes, haar algemene werking, ... beter af te stemmen op deze jongeren met het oog op het bereiken van een hogere participatiegraad?*

Kwantitatief onderzoek biedt de mogelijkheid inzicht te geven in de mening van een representatieve doelgroep over een bepaald onderwerp, een product of een dienst (Methods, z.d.). Vandaar dat dit ons de meeste aangewezen manier van onderzoek leek, gezien de mening en het beeld dat BSO-leerlingen hebben over de vereniging Chiro, zal worden onderzocht.

Werken met enquêtes heeft als voordeel dat het relatief snel en makkelijk te organiseren is en dat de gevoeligheid voor het geven van sociaal wenselijke antwoorden relatief klein is aangezien de anonimiteit beter verzekerd wordt.

Nadelen zijn de lange voorbereidingstijd voor het opstellen van de vragenlijst en de kans op onvolledig ingevulde lijsten. De oplossing hiervoor is dat de vragenlijsten groepsgewijs kunnen worden ingevuld, aangezien onze respondenten in klassen bij elkaar zitten. Op die manier is er ook de mogelijkheid te controleren of de lijsten volledig en door de leerlingen zelf zijn ingevuld en niet in onderling overleg met hun klasgenoten.

2.2 Onderzoekopbouw

Vooreerst werd zoveel mogelijk bestaande literatuur geanalyseerd om te weten te komen welke factoren een rol spelen bij de imagovorming van een vereniging, welke problematiek aanwezig is in het BSO, hoe de vrijetijd van leerlingen in het BSO eruitziet, ...

Daarna werd een focusgroepinterview afgenomen met BSO-leerkrachten en educatieve medewerkers van Chirojeugd Vlaanderen. Vanuit hun ervaringen werden waardevolle aanbevelingen gegeven en vooral de BSO-leerkrachten gaven goede tips om de leerlingen te motiveren.

Er werd eveneens een groepsgesprek gehouden met een leidingsploeg om te peilen welke factoren, volgens hen, een belangrijke invloed uitoefenen op het imago van de Chiro.

Op basis van de literatuurstudie, het focusgroepinterview en het groepsgesprek werd vervolgens de vragenlijst opgesteld. Zodra dit gebeurd was, deden we in één klas een testafname en vroegen we de leerlingen naar opmerkingen en bedenkingen. Aan de hand hiervan werden hier en daar nog enkele aanpassingen doorgevoerd.

Gedurende enkele weken werden de vragenlijsten verdeeld over verschillende scholen en konden we vervolgens beginnen met het analyseren van de onderzoeksgegevens.

Aan het begin van het onderzoeksproces werd een vergadering georganiseerd met de opdrachtgever, promotor en Wetenschapswinkel om duidelijke afspraken te maken.

Doorheen het proces vonden er vervolgens verschillende bijeenkomsten plaats met de promotor, om de gang van zaken op te volgen en bij te sturen waar nodig. Ook de opdrachtgever werd op de hoogte gehouden van de vorderingen van het onderzoek. Zo kon er op geregelde tijdstippen waardevolle feedback worden gegeven.

2.3 Onderzoekspopulatie

De theoretische onderzoekspopulatie zijn alle BSO-jongeren in Vlaanderen en Brussel die geen deel uitmaken van Chiro. Aangezien hier geen cijfers over bestaan beschouwen we als theoretische populatie alle BSO-leerlingen in Vlaanderen en Brussel. Dit aantal bedraagt 80 716¹³ leerlingen (Ministerie van Onderwijs, 2007). Uit deze populatie zal een steekproef getrokken worden van minimum 383 leerlingen¹⁴. De leerlingen die in de steekproef voorkomen en die toch in de Chiro zitten, zullen niet opgenomen worden in de analyses.

De uiteindelijke steekproef omvat 508 respondenten. Aanvankelijk kwamen er 560 ingevulde lijsten terug, maar gezien het grote aantal slecht ingevulde lijsten (overal 'Geen mening' aangekruist of enkel de eerste bladzijde ingevuld) werden deze enquêtes niet opgenomen in het databestand.

De steekproef die getrokken werd, is een meertrapsteekproef. In eerste instantie waren we van plan om in elke provincie leerlingen te bevragen om een zo representatief mogelijk beeld te creëren. Uiteindelijk werd er, in samenspraak met opdrachtgever en promotor, beslist enkel scholen uit Vlaams-Brabant, Antwerpen en Brussel te betrekken, aangezien we ervan uit zijn gegaan dat er geen opmerkelijk verschil zou gevonden worden tussen leerlingen uit de verschillende provincies¹⁵. Elchardus (1999) bevestigt eveneens dat regionale verschillen geen invloed hebben op opvattingen en houdingen van jongeren.

In de scholen werden vervolgens klassen uitgekozen, uit zoveel mogelijk verschillende leerjaren en richtingen¹⁶. In dit geval werd gebruik gemaakt van een clustersteekproef, omdat hele clusters van eenheden (klassen) in de steekproef werden getrokken.

Aangezien ons onderwijssysteem differentieert vanaf de tweede graad, is er pas sprake van "de BSO-leerling" vanaf het derde jaar secundair. We kozen ervoor ook de leerlingen van het

¹³ Gegevens voor het schooljaar 2006-2007.

¹⁴ De foutenmarge bedraagt dan 5% en het betrouwbaarheidsniveau 95%. De steekproefgrootte werd berekend aan de hand van de formule $n = (1,96)^2 * (P * (100 - P) / S^2)$.

¹⁵ Voor een lijst van de scholen, zie bijlage nr. 4.

¹⁶ De richtingen die in het onderzoek voorkomen zijn: het beroepsvoorbereidend leerjaar, voeding en verzorging, kantoor, tuinbouw, restaurant-keuken, haartooi, verzorging, verkoop, kindercare, basismechanica, kantooradministratie en gegevensbeheer, lassen-constructie, elektrische installaties, winkelbeheer en etalage, metaal, werktuigmachines en tenslotte elektriciteit-metaal.

beroepsvoorbereidend leerjaar in de steekproef op te nemen, aangezien deze leerlingen vrijwel allemaal doorstromen naar het BSO.

De leeftijd van de respondenten kan theoretisch gezien dus variëren van 13 tot 21 jaar (omdat enkele richtingen een vierde graad kennen). Gezien de achterstanden die BSO'ers vaak oplopen doorheen hun schoolloopbaan, is de kans behoorlijk groot dat ook jongeren die ouder zijn dan 21 in de steekproef zullen voorkomen.

Er werd geprobeerd evenveel jongens als meisjes op te nemen, dit omdat zij toch een heel andere kijk hebben op het leven. Zeker in het BSO worden deze verschillen uitgekristalliseerd. Uit verschillende onderzoeken in verband met de verschillen tussen de onderwijsvormen, zo blijkt dat BSO-jongeren veel traditioneler zijn in hun visie op de maatschappelijke rol van vrouwen en mannen (Stevens, 2001; Pelleriaux, 2000; Elchardus, 1999).

De geslachtsverdeling in de klassen was op voorhand niet voorspelbaar. Wel werd geprobeerd die studierichtingen uit te kiezen met proportioneel ongeveer evenveel jongens als meisjes (kantoor) en werd een evenwicht gezocht in richtingen met meer jongens (zoals bijvoorbeeld tuinbouw, lassen-constructie, metaal) en richtingen met meer meisjes (zoals bijvoorbeeld haartooi, voeding en verzorging).

2.4 Operationalisering van de meetinstrumenten

Met de vragenlijst zullen we proberen te achterhalen wat het imago is van de Chiro bij jongeren in het BSO. Er zal op een gestructureerde manier informatie verzameld worden omdat we van tevoren precies weten welke informatie nodig is. De vragenlijst bestaat uit gesloten vragen met geprecodeerde antwoorden.

De formulering van de vragen moet duidelijk zijn en slechts voor één uitleg vatbaar. Nog belangrijker is het taalgebruik dat volledig dient aangepast te zijn aan de respondenten: de jongeren moeten immers meteen begrijpen wat er gevraagd wordt, te lange en ingewikkelde zinnen en moeilijke woorden zijn bijgevolg volledig uit den boze.

De vragenlijst bestaat uit positieve en negatieve stellingen, waarbij gebruik wordt gemaakt van de Likertschaal, wat wil zeggen dat schalen als antwoordmogelijkheid gegeven worden. Belangrijk hierbij is de keuze voor het aantal antwoordcategorieën. Dit is immers afhankelijk van de vraag en de nuancering die je wilt bereiken in het antwoord. We kozen ervoor te werken met vijf antwoordmogelijkheden: Helemaal niet akkoord, eerder niet akkoord, geen mening/ik weet het niet, eerder akkoord, helemaal akkoord.

De volgorde van de vragen is van groot belang. Er werd op toegezien dat er een evenwichtige verdeling bestaat tussen positieve en negatieve stellingen en dat deze elkaar voldoende afwisselen. De stellingen kunnen onder verschillende noemers geplaatst worden (stellingen die peilen naar het uniform, andere naar vriendschapsrelaties, ...). Er werd voor gekozen alle stellingen door elkaar te zetten en ze niet te ordenen op onderwerp. Dit omdat de aandacht kan verslappen tijdens het invullen van de vragenlijst waardoor de laatste onderwerpen minder sterk aan bod zouden komen. Om diezelfde reden kon de vragenlijst ook niet té lang zijn. Er werd eveneens rekening gehouden met de mogelijkheid van een volgorde-effect. Dit wil zeggen dat de beantwoording van bepaalde vragen beïnvloed kan worden door vragen die eerder aan bod komen.

Tenslotte is de vormgeving van de vragenlijst belangrijk. Een vragenlijst die er aantrekkelijk uitziet, zal met meer plezier worden ingevuld.

De vragenlijst sluit af met een open vraag waardoor leerlingen die zouden vinden dat bepaalde zaken niet aan bod kwamen in de vragenlijst, de mogelijkheid kregen bedenkingen en opmerkingen te formuleren. Een selectie van antwoorden is te vinden in de bijlagen.

2.5 Data-analyse

De gegevens zullen worden ingevoerd en verwerkt via SPSS. De outputs van de statistische testen zullen worden opgenomen op een CD-rom, die op de achterflap van deze verhandeling terug te vinden is.

De p-waarde staat voor de significantie van de statistische test. Bij een p-waarde van 0,05 of kleiner worden de resultaten in dit onderzoek als statistisch significant beschouwd. Bijgevolg zijn de resultaten voor 95% of meer betrouwbaar.

3. Onderzoeksresultaten

3.1 Inleiding

In wat volgt worden de resultaten weergegeven van de statistische analyses die gedaan werden. Eerst worden de frequenties bekeken om zo een juist beeld te krijgen van de respondenten. We zullen kijken naar geslacht, leeftijd, studiegraad, studierichting en woonplaats. Daarnaast zullen ook cijfers gegeven worden over het al dan niet huidig en vroeger lidmaatschap van Chiro en andere jeugdbewegingen.

Vervolgens geven we een overzicht van het algemeen imago dat BSO-jongeren van Chiro hebben. Daarna gaan we dieper in op verschillen tussen jongens en meisjes, leeftijdsgroepen, onderwijsgraad, studierichtingen, huidig en vroeger lidmaatschap en tenslotte de woonplaats.

3.2 Frequenties

3.2.1 Geslacht, leeftijd, studiegraad, studierichting en woonplaats

De getrokken steekproef omvat 508 respondenten waarvan 235 jongens (46,3%) en 270 meisjes (53,1 %).

De jongste respondent is 13 jaar oud, de oudste 24. De gemiddelde leeftijd bedraagt 16, 04. (std. afw. 1,710)

Hieronder volgt een tabel met de frequentieverdeling naar leeftijd.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	13	23	4,5	4,6	4,6
	14	82	16,1	16,2	20,8
	15	105	20,7	20,8	41,6
	16	83	16,3	16,4	58,0
	17	122	24,0	24,2	82,2
	18	56	11,0	11,1	93,3
	19	23	4,5	4,6	97,8
	20	8	1,6	1,6	99,4
	21	1	,2	,2	99,6
	24	2	,4	,4	100,0
	Total	505	99,4	100,0	
Missing	999	3	,6		
Total		508	100,0		

Aangezien in het BSO heel wat leerlingen achterstand oplopen doorheen hun schoolloopbaan, als gevolg van zittenblijven of het afzakken na een B-attest, werd ervoor gekozen om naast te peilen naar de leeftijd, eveneens te vragen in welk leerjaar de respondenten zitten. Dit geeft een ander resultaat als de te verwachten verdeling naar leeftijd in de leerjaren. De leerjaren werden vervolgens opgesplitst in de onderwijsgraden.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1e graad	90	17,7	17,8	17,8
	2e graad	197	38,8	38,9	56,7
	3e graad	204	40,2	40,3	97,0
	7e jaar	15	3,0	3,0	100,0
	Total	506	99,6	100,0	
Missing	System	2	,4		
Total		508	100,0		

In de steekproef komen leerlingen voor uit 17 verschillende studierichtingen. Onderstaande tabel geeft de verdeling van de leerlingen weer over de verschillende studierichtingen.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	beroepsvoorbereidend leerjaar	83	16,3	16,8	16,8
	voeding en verzorging	81	15,9	16,4	33,2
	verkoop	31	6,1	6,3	39,5
	tuinbouw	27	5,3	5,5	44,9
	kantoor	80	15,7	16,2	61,1
	restaurant-keuken	9	1,8	1,8	63,0
	haartooi	10	2,0	2,0	65,0
	verzorging	50	9,8	10,1	75,1
	kinderzorg	11	2,2	2,2	77,3
	basismechanica	30	5,9	6,1	83,4
	kantooradministratie en gegevensbeheer	7	1,4	1,4	84,8
	elektriciteit-metaal	2	,4	,4	85,2
	metaal	4	,8	,8	86,0
	werktuigmachines	18	3,5	3,6	89,7
	lassen-constructie	21	4,1	4,3	93,9
	elektrische installaties	24	4,7	4,9	98,8
	winkelbeheer & etalage	6	1,2	1,2	100,0
Total		494	97,2	100,0	
Missing	99	14	2,8		
Total		508	100,0		

Aangezien enkele richtingen maar heel weinig leerlingen tellen, werd ervoor gekozen verwante studierichtingen bij elkaar op te tellen. Op die manier komen we tot 8 categorieën van studierichtingen.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	BVL	77	16,1	16,8	16,8
	Verzorgingsrichtingen	140	29,4	30,6	47,4
	Verkoopsrichtingen	30	6,3	6,6	53,9
	Tuinbouw	23	4,8	5,0	59,0
	Kantoorrichtingen	86	18,0	18,8	77,7
	Restaurant-keuken	9	1,9	2,0	79,7
	Mechanica-richtingen	52	10,9	11,4	91,0
	Electriciteit-metaal Richtingen	41	8,6	9,0	100,0
	Total	458	96,0	100,0	
Missing	System	19	4,0		
Total		477	100,0		

Zoals te verwachten is de geslachtsverdeling over de studierichtingen ongelijk. De kruistabel geeft een significant verschil ($X^2(1, N=455)=200,625; p=0,000$) dat verklaard kan worden door

- de oververtegenwoordiging van meisjes en ondervertegenwoordiging van jongens in de verzorgingsrichtingen.
- de ondervertegenwoordiging van meisjes en oververtegenwoordiging van jongens in tuinbouw, mechanica en elektriciteits-metaalrichtingen.

Tenslotte wonen 124 van de respondenten in een stad tegenover 303 in een gemeente. We vermelden dat 81 leerlingen geen antwoord gaven op deze vraag en analyses met deze variabele mogelijk een vertekend beeld kunnen geven.

3.2.2 Lidmaatschap (al dan niet) van Chiro en andere jeugdbewegingen

Van alle respondenten zijn op het moment van de afname van de enquête, 31 leerlingen (6,1 %) lid van de Chiro, waarvan 14 jongens en 17 meisjes. 11 van de ondervraagde leerlingen is aangesloten bij een andere jeugdbeweging dan Chiro (8 bij Scouts en Gidsen Vlaanderen, 1 bij KAJ, 1 bij KSJ-KSA-VKSJ, 3 bij KLJ en tenslotte 4 bij een andere jeugdbeweging) Er werden geen significante verschillen gevonden tussen jongens en meisjes ($X^2(1, N=505)=2,342; p=0,310$).

Deze gegevens bevestigen de resultaten uit verschillende jeugdonderzoeken: BSO-leerlingen zijn inderdaad ondervertegenwoordigd in onze Vlaamse jeugdbewegingen.

De 31 Chiroleden worden in de verdere analyses niet opgenomen, aangezien dit onderzoek peilt naar het imago dat Chiro oproept bij BSO-leerlingen die niet aangesloten zijn bij deze jeugdbeweging.

Wanneer we een kruistabel maken van het lidmaatschap en de studierichtingen, mag deze niet geïnterpreteerd worden, aangezien er meer dan 20% van de cellen een verwachte celfrequentie hebben lager dan 5.

Naar leeftijd en woonplaats ($X^2(1, N=427)=4,063; p=0,131$) merken we geen significante verschillen op voor wat betreft het lidmaatschap ($X^2(1, N=505)=1,587; p=0,954$).

3.2.3 Vroeger lidmaatschap (al dan niet) van Chiro en andere jeugdbewegingen

Opmerkelijk is dat maar liefst 157 respondenten (31,1%, waarvan 12,5% jongens en 18,6% meisjes) vroeger wel aangesloten waren bij Chiro.

Wanneer we een kruistabel maken om te peilen naar significante verschillen tussen jongens en meisjes voor wat betreft hun vroeger lidmaatschap van een jeugdbeweging, mogen we deze niet interpreteren, aangezien er meer dan 20% van de cellen een verwachte celfrequentie heeft die lager is dan 5. De reden hiervoor is dat er in elke jeugdbeweging afzonderlijk erg weinig respondenten terug te vinden zijn. Daarom kozen we ervoor alle andere jeugdbewegingen dan Chiro onder één noemer te plaatsen. Op die manier verkregen we in de kruistabel geen enkele cel met een verwachte celfrequentie kleiner dan 5 waardoor we wel mochten interpreteren. We vinden een significant verschil tussen jongens en meisjes voor wat betreft het vroeger lidmaatschap ($X^2(1, N=474)=11,261; p=0,004$). Er zijn minder jongens dan verwacht die vroeger aangesloten waren bij de Chiro, terwijl voor de andere jeugdbewegingen het omgekeerde geldt: daar zijn meer jongens en minder meisjes dan verwacht die vroeger lid waren. Bij diegenen die nooit naar een jeugdbeweging gingen, maar liefst 54,5% van alle respondenten, vinden we geen significant verschil tussen jongens en meisjes.

Dit hoge percentage past in de lijn van het feit dat BSO-leerlingen veel meer dan ASO-leerlingen nooit lid zijn geweest van één of ander vereniging (Stevens, 2005). Wel moet opgemerkt worden dat dit onderzoek enkel het lidmaatschap van een jeugdbeweging behelst en niet dat van andere verenigingen.

Wanneer we een kruistabel maken van het eerder lidmaatschap met de studierichtingen zien we een significant verschil ($X^2(1, N=474)=47,849; p=0,000$). Dit verschil kan verklaard worden door een oververtegenwoordiging van leerlingen uit verkoopsrichtingen die vroeger lid waren van Chiro, een ondervertegenwoordiging van leerlingen uit kantoorrichtingen die vroeger aangesloten waren bij een andere jeugdbeweging, een oververtegenwoordiging van leerlingen uit mechanica-richtingen die vroeger naar een andere jeugdbeweging gingen en tenslotte een ondervertegenwoordiging van leerlingen uit verkoopsrichtingen die nooit lid waren van een jeugdbeweging.

De kruistabel tussen leeftijd en vroeger lidmaatschap geeft geen significante verschillen. ($X^2(1, N=475)=8,237; p=0,221$).

Tussen stads- en gemeentjongeren vinden we eveneens significante verschillen voor wat betreft hun eerder lidmaatschap ($X^2(1, N=402)=34,512; p=0,000$). Deze kunnen verklaard worden door de ondervertegenwoordiging van stadsjongeren die vroeger lid waren van Chiro of een andere jeugdbeweging en een oververtegenwoordiging bij diegenen die nooit lid waren. Bij

gemeentejongeren is er een oververtegenwoordiging bij diegenen die vroeger lid waren van de Chiro en een ondervertegenwoordiging bij diegenen die nooit lid waren.

3.3 Imago

3.3.1 Algemeen

De tabellen in bijlage nr.2 geven een overzicht van de antwoorden die de leerlingen gaven op elke variabele afzonderlijk.

Vooreerst dient opgemerkt te worden dat het begin van de vragenlijst beter ingevuld werd dan het einde en dat naarmate het invullen vorderde, de antwoordcategorie 'geen mening of ik weet het niet' vaker werd aangekruist. Dit bevestigt dat de aandacht alsook de motivatie afnemen doorheen het invullen van een vragenlijst.

Om een overzichtelijke samenvatting van de resultaten te kunnen geven, werden de antwoorden 'Helemaal niet akkoord' en 'Niet akkoord' enerzijds en 'Akkoord' en 'Helemaal akkoord' anderzijds bij elkaar opgeteld en onder de noemer 'Niet akkoord' en 'Akkoord' geplaatst.

Voor 10 van de 28 variabelen bekomen we op die manier absolute meerderheden.

- 65,6% van de respondenten gaat akkoord met de stelling dat je in de Chiro leert samenwerken met anderen en naar elkaar leert luisteren.
- 52,4% is ervan overtuigd dat Chiro niet zoveel verschilt van andere jeugdbewegingen.
- 56,2% gaat ermee akkoord dat in de Chiro iedereen welkom is en dat iedereen er aanvaard wordt zoals hij is.
- 54,8% is het niet eens met de stelling dat Chiro meer iets is voor katholieken en
- 62,0% gaat er niet mee akkoord dat Chiro meer iets zou zijn voor ASO-leerlingen.
- 56,9% is het er niet mee eens dat er in de Chiro niet gepest zou worden.
- Op de stelling dat men het voor elkaar opneemt in de Chiro en dat er rekening gehouden met de zwakkeren, geeft 66,1% aan dat ze hierover geen mening hebben of het niet weten.
- 58,1% zegt er niet akkoord mee te gaan dat, indien men geen uniform zou moeten dragen, men misschien wel naar de Chiro zou gaan.
- 60,4% vindt elke week naar de Chiro gaan wat veel en
- 54,6% geeft aan dat ze zichzelf te oud vinden om nu nog met Chiro te beginnen.

Voor 8 variabelen vinden we geen absolute meerderheid, maar zien we dat minimum 40 % van de respondenten akkoord of niet akkoord gaan.

- Wanneer men aan Chiro denkt, ziet 43,4% jongens en meisjes voor zich in korte broekjes en rokjes die kinderachtige spelletjes spelen.
- 46,4% gaat ermee akkoord dat je in de Chiro verantwoordelijkheid leert opnemen en 44,1% vindt dat je in de Chiro bewust leert omgaan met de natuur.
- 44,3% vindt dat men in de Chiro geen inschrijvingsgeld zou mogen vragen (terwijl eenzelfde percentage geen mening heeft over het feit dat Chiro duur zou zijn)
- 44,3% vindt dat de Chirojongens- en meisjes er een beetje belachelijk uitzien in hun uniform.

- 48,1% gaat ermee akkoord dat er in de Chiro teveel regeltjes zijn waaraan men zich moet houden. (op tijd komen, uniform dragen, luisteren naar de leiding)
- 47,9 % is het er niet mee eens dat Chiro iets is voor softies.
- 42,4% zegt er niet mee akkoord te gaan dat men eigenlijk niet weet wat Chiro precies inhoudt. (tegenover 29,4% die er wel mee akkoord gaan)
- 46,8% zegt dat hun ouders hen nooit hebben aangemoedigd om eens naar de Chiro te gaan.

Bij drie variabelen vonden we volgende meerderheden bij de antwoorden:

- 37,2% gaat er mee akkoord dat men in de Chiro vrienden voor het leven maakt. (tegenover 33,8% die het hier niet mee eens zijn)
- 36,6% vindt Chiro ouderwets en oubollig. (tegenover 30% die hier niet mee akkoord gaat)
- 37,1% zegt eerder geneigd te zijn om een naar de Chiro te gaan, indien men mee mocht beslissen over de activiteiten. (tegenover 31,2% die het tegenovergestelde zegt)

Op de volgende variabelen zien we dat een meerderheid kiest voor de mogelijkheid 'Geen mening' of 'Ik weet het niet'.

- De Chiro is één grote kliek: het is niet makkelijk om er zomaar bij te komen als je niet bent en doet zoals de anderen. (38,0%)
- Ik voel me niet welkom in de Chiro: de meeste jongens en meisjes daar kennen elkaar al heel lang en ik denk dat ik er scheef bekeken zal worden. (39,1%)
- In de Chiro wordt er rekening gehouden met ieders mening. (45%)
- De Chiro is een belangrijke leerschool voor het leven: je leert er dingen die je later (op het werk bijvoorbeeld) goed van pas kunnen komen. (41,1%)
- Alles bij elkaar vind ik Chiro duur: je betaalt ook nog eens om op kamp te gaan, je moet een uniform kopen, ... (44,4%)
- In de Chiro leren heel wat jongens en meisjes drinken en roken. (43,6%)

3.3.2 Significante verschillen tussen jongens en meisjes

De antwoorden van jongens en meisjes verschillen significant van elkaar voor 15 van de 28 variabelen.

Samenvattend kunnen we stellen dat jongens een negatiever imago hebben dan meisjes.

Jongens vinden Chiro

- In grotere mate kinderachtig ($U=20357,000; p=0,000$).
- ouderwets ($U=22513,500; p=0,001$).
- meer iets voor softies ($U=24166,500; p=0,032$).
- meer iets katholieken ($U=24262,500; p=0,030$).
- meer iets leerlingen van het ASO ($U=23216,000; p=0,009$).

Daarnaast zijn ze het er, meer dan meisjes, mee eens dat

- Chirojongeren er belachelijk uitzien in hun uniform ($U=21429,500; p=0,000$)
- ze te oud geworden zijn om nu nog met Chiro te beginnen ($U=24689,000; p=0,048$).
- heel wat jongeren in de Chiro leren roken en drinken ($U=23179,000; p=0,028$)

Meisjes daarentegen zijn er meer van overtuigd dat je in de Chiro dingen leert zoals:

- verantwoordelijkheid opnemen ($U=21793,000$; $p=0,000$).
- samenwerken en naar elkaar luisteren ($U=19672,000$; $p=0,000$).
- rekening houden met elkaar ($U=24045,000$; $p=0,018$).
- bewust omgaan met de natuur ($U=23474,000$; $p=0,005$).

Wel geven meer meisjes dan jongens aan dat ze eigenlijk niet goed weten wat Chiro precies is en zijn ze voorstander van bekendmakingscampagnes in hun school ($U=24315,500$; $p=0,032$). Tenslotte geven ze, meer dan jongens, aan eerder geneigd te zijn om eens naar de Chiro te gaan, indien ze mee mochten beslissen over de activiteiten ($U=22630,500$; $p=0,001$).

Er is een tendens dat meer meisjes dan jongens vinden dat iedereen welkom is in de Chiro ($U=24262,500$; $p=0,064$), dat er niet gepest wordt ($U=24899,000$; $p=0,089$) en dat men het er voor elkaar opneemt ($U=22492,500$; $p=0,073$).

Geheel in de lijn met het vorige geven de analyses met de schalen (verzameling van variabelen die hetzelfde meten) dezelfde resultaten op: Op de schaal die de mate van ontoegankelijkheid van de Chiro meet, scoren jongens beduidend hoger dan de meisjes ($t(408,176)=2,672$; $p=0,008$).

De schaal die peilt naar de mate waarin Chiro een belangrijke leerschool is, geeft een hogere score voor meisjes dan jongens ($t(391,376)=-4,346$; $p=0,000$). En tenslotte geeft de schaal die het gevoel meet dat Chiro kinderachtig, belachelijk, ouderwets en braaf is, hogere scores voor jongens ($t(439,080)=5,179$; $p=0,000$).

3.3.3 Significante verschillen tussen leerlingen naar leeftijd

Op schaalniveau vonden we enkel een significant verschil tussen de leeftijdsgroepen voor de schaal die peilt naar de mate waarin Chiro een leerschool is ($p=0,024$ en $r=-,08$). Naarmate leerlingen ouder worden, scoren ze lager op deze schaal.

Wanneer we rangcorrelaties berekenen op itemniveau (Kendall Tau) vinden we voor 16 variabelen significante verschillen.

Geheel in de lijn met het resultaat op schaalniveau, zien we dat naarmate leerlingen ouder worden, ze minder akkoord gaan met de stellingen dat men in de Chiro

- leert samenwerken en naar elkaar leert luisteren ($r=-0,12$; $p=0,002$),
- verantwoordelijkheid leert opnemen ($r=-0,08$; $p=0,034$)
- bewust leert omgaan met de natuur ($r=-0,10$; $p=0,010$).

Er is eveneens een tendens dat jongere leerlingen eerder geloven dat Chiro iets is voor softies ($r=-0,07$; $p=0,081$).

Oudere leerlingen zijn het er meer mee eens

- dat heel wat jongens en meisje in de Chiro leren drinken en roken ($r=0,08$; $p=0,034$)
- dat ze zich niet welkom voelen in de Chiro ($r=-0,19$; $p=0,000$).
- dat ze zichzelf te oud vinden om nu nog met Chiro te beginnen ($r=0,08$; $p=0,026$).
- Chiro iets is voor ASO-leerlingen ($r=0,08$; $p=0,036$).

Naarmate men ouder wordt, vindt men minder dat Chiro duur is ($r=-0,19$; $p=0,000$) en dat men er geen inschrijvingsgeld zou mogen vragen ($r=-0,13$; $p=0,000$).

Jongere leerlingen zijn het er meer dan oudere leerlingen mee eens dat

- jeugdbewegingen niet zoveel van elkaar verschillen ($r=-0,11$; $p=0,004$)
- dat er in de Chiro teveel regeltjes zijn waaraan men zich moet houden ($r=-0,12$; $p=0,002$).
- wanneer ze geen uniform zouden moeten dragen ($r=-0,09$; $p=0,017$) en als men mee zou mogen beslissen over de activiteiten ($r=-0,12$; $p=0,001$) ze dan misschien wel naar de Chiro zouden gaan.
- ze eigenlijk niet zo goed weten wat Chiro precies inhoudt ($r=-0,10$; $p=0,004$).

Wanneer de leeftijden in klassen gezet worden krijgen we grotendeels dezelfde resultaten. Alleen het significant verschil voor de variabele 'In de Chiro leer je bewust omgaan met de natuur', en ook het verschil op de 'leerschool-schaal' verdwijnen.

3.3.4 Significante verschillen tussen leerlingen naar onderwijsgraad

Wanneer we correlaties berekenen tussen deze variabele, de stellingen en de schalen vinden we grotendeels dezelfde significante verschillen als die tussen de leeftijdsgroepen. Ook hier zien we dat naarmate leerlingen in een hogere graad terecht komen, ze lager scoren op de 'leerschool-schaal' ($r=-0,09$; $p=0,014$).

Voor enkele variabelen, nl dat Chiro iets is voor ASO-leerlingen ($p=0,154$), dat heel wat jongens en meisjes er leren drinken en roken ($p=0,179$) en dat men zichzelf te oud vindt om nog met Chiro te beginnen ($p=0,180$), zien we wel (in tegenstelling tot de leeftijdsgroepen) dat de significante verschillen verdwijnen.

Voor één variabele werd er dan weer wel een significant verschil gevonden. Naarmate leerlingen in een hogere graad terecht komen, vinden ze minder dat er in de Chiro rekening gehouden wordt met ieders mening ($r=-0,10$; $p=0,016$).

3.3.5 Significante verschillen tussen leerlingen uit verschillende studierichtingen

We vonden significante verschillen tussen de studierichtingen voor de scores op twee schalen. Op de ontoegankelijkheidsschaal, vonden we enkel een significant verschil tussen de leerlingen die tuinbouw studeren en de leerlingen van het beroepsvoorbereidend leerjaar ($F=3,373$; $df=7$; $p=0,033$) en tenslotte tussen de tuinbouw-leerlingen en de leerlingen uit elektriciteits- en metaalrichtingen ($F=3,373$; $df=7$; $p=0,025$). Tuinbouw-leerlingen scoren telkens hoger op deze schaal.

Voor de schaal die de mate meet waarin Chiro een belangrijke leerschool is, vonden we opnieuw een significant verschil tussen tuinbouw-leerlingen en de leerlingen uit het beroepsvoorbereidend leerjaar ($F=4,536$; $df=7$; $p=0,025$). (eveneens een tendens tussen tuinbouw en verzorging $F=4,536$; $df=7$; $p=0,068$). Tuinbouw-leerlingen scoren gemiddeld lager op deze schaal.

Men zou dus kunnen stellen dat tuinbouw-leerlingen een negatiever beeld hebben van Chiro. Dit verschil kan verklaard worden door de oververtegenwoordiging van jongens in deze richting, die zoals eerder vermeld een negatiever imago hebben van Chiro.

3.3.6 Significante verschillen tussen leden van andere jeugdbewegingen en jongeren die geen lid zijn van een jeugdbeweging.

Om te peilen naar verschillen tussen jongeren die aangesloten zijn bij een andere jeugdbeweging (Scouts en Gidsen Vlaanderen, KAJ, KSJ-KSA-VKSJ, KLJ en andere) en diegenen die geen lid zijn van een jeugdbeweging, werd ervoor gekozen de leden van een andere jeugdbeweging in één groep samen te zetten, aangezien er in elke groep afzonderlijk weinig respondenten zitten.

Om de verschillen tussen deze twee groepen op item-niveau te bekijken, deden we een Mann-Witneytest. Leden van een andere jeugdbeweging hebben een positiever imago van Chiro dan de niet-leden. Deze laatste groep geeft gemiddeld meer aan dat

- wanneer ze aan Chiro denken, ze jongens en meisjes voor zich zien in korte broekjes en rokjes die kinderachtige spelletjes spelen ($U=2301,500$; $p=0,003$).
- Chiro meer iets is voor softies ($U=2805,000$; $p=0,049$) (en een tendens dat het meer voor katholieken is $U=2848,500$; $p=0,056$)
- Chiro ouderwets is ($U=2766,500$; $p=0,042$).
- dat ze elke week naar Chiro gaan teveel vinden ($U=2696,500$; $p=0,028$)
- dat men in de Chiro geen inschrijvingsgeld zou mogen vragen ($U=2519,500$; $p=0,012$).

Leden van een andere jeugdbeweging vinden dat men in de Chiro vrienden voor het leven maakt ($U=2545,000$; $p=0,012$).

Op schaalniveau zien we alleen een significant verschil tussen beide groepen voor wat betreft de schaal die het kinderachtige, belachelijke, ouderwetse, ... karakter van Chiro meet. In de lijn met het vorige scoren de niet-leden beduidend hoger ($F=0,035$; $df=466$; $p=0,008$).

De Chiroleden werden zoals eerder gezegd niet mee genomen in de analyses aangezien de onderzoeksvraag peilt naar het imago van de niet-leden. Chiroleden zouden immers sowieso een positief imago hebben. We hebben dit gecontroleerd en heb inderdaad enorm grote verschillen gevonden, zowel op item- als op schaalniveau. Wel werd er geen significant verschil gevonden tussen Chiroleden, leden van een andere jeugdbeweging en de niet-leden voor twee variabelen: Chiroleden zijn het er niet beduidend meer mee eens dat er in de Chiro niet gepest wordt ($p=0,158$) en dat men in de Chiro bewust met de natuur leert omgaan ($p=0,160$).

3.3.7 Significante verschillen tussen jongeren naar (al dan niet) vroeger lidmaatschap van Chiro en andere jeugdbewegingen

Op de ontoegankelijkheidsschaal en de schaal die peilt naar het kinderachtige, belachelijke, ouderwetse,... karakter van Chiro vinden we significante verschillen tussen de jongeren die vroeger bij Chiro waren en zij die nooit lid waren. Zoals te verwachten vinden oud-leden Chiro gemiddeld toegankelijker ($F= 7,867$; $df= 2$; $p=0,000$) en scoren ze beduidend lager op de andere schaal ($F= 29,925$; $df= 2$; $p=0,000$).

Enkel op de tweede schaal zien we eveneens een verschil tussen de oud-Chiroleden en de oud-leden van een andere jeugdbeweging: de scores van deze laatste groep liggen beduidend hoger op deze schaal ($F= 29,925$; $df= 2$; $p=0,024$.) Tenslotte nemen we ook een significant verschil waar voor deze schaal tussen de oud-leden van een andere jeugdbeweging en de jongeren die nooit lid geweest zijn, die opvallend hoger scoren ($F= 29,925$; $df=2$; $p=0,009$).

Wanneer we een non-parametrische test (Kruskall-Wallistest) doen op elke variabele afzonderlijk, zien we voor heel wat variabelen significante verschillen tussen de oud-Chiroleden, de oud-leden van een andere jeugdbeweging en de jongeren die nooit naar een jeugdbeweging gingen. Om te achterhalen tussen welke groepen deze verschillen van toepassing zijn, werd een Anova-test uitgevoerd.

De grootste verschillen werden gevonden tussen de oud-Chiroleden en diegenen die nooit naar een jeugdbeweging gingen. Algemeen kunnen we stellen dat deze laatste groep, zoals te verwachten, een opvallend negatiever imago heeft van Chiro.

Zo zijn ze het er, meer dan de eerste groep mee eens dat

- Chirojongeren er belachelijk uitzien in hun uniform ($F=20,022$; $df=2$; $p=0,000$)
- Chiro eerder iets is voor katholieken ($F=12,240$; $df=2$; $p=0,000$),
- Chiro iets is voor ASO-leerlingen ($F=5,392$; $df=2$; $p=0,006$)
- Chiro iets is voor softies ($F=21,217$; $df=2$; $p=0,000$).
- ze zich minder welkom in de Chiro en denken dat ze er scheef bekeken zullen worden ($F=6,382$; $df=2$; $p=0,003$).
- dat, wanneer ze aan Chiro denken, ze jongens en meisjes in korte broekjes en rokjes voor zich zien die kinderachtige spelletjes spelen ($F=17,164$; $df=2$; $p=0,000$).
- indien ze geen uniform zouden moeten dragen, ze misschien wel naar de Chiro zouden gaan. ($F=4,371$; $df=2$; $p=0,045$)
- dat Chiro ouderwets en oubollig is ($F=11,980$; $df=2$; $p=0,000$)
- dat er in de Chiro teveel regeltjes (uniform dragen, op tijd komen, luisteren naar de leiding) zijn waaraan men zich moet houden ($F=8,004$; $df=2$; $p=0,001$).
- dat Chiro duur is ($F=8,968$; $df=2$; $p=0,001$) en dat men er geen inschrijvingsgeld zou mogen vragen ($F=10,798$; $df=2$; $p=0,000$).
- dat hun ouders hen nooit aangemoedigd hebben om naar de Chiro te gaan ($F=17,656$; $df=2$; $p=0,000$)
- en tenslotte dat ze zichzelf te oud vinden om er nu nog mee te beginnen ($F=6,154$; $df=2$; $p=0,032$).

Opmerkelijk is wel dat ze meer dan de oud-Chiroleden geloven dat er in de Chiro niet gepest wordt ($F=5,811$; $df=2$; $p=0,023$).

Oud-Chiroleden zijn er meer van overtuigd dat je in de Chiro leert samenwerken en naar elkaar leert luisteren ($F=4,528$; $df=2$; $p=0,012$).

Afgezien van het feit dat ze een vrij uitgesproken mening hebben over Chiro, zeggen de leerlingen die nooit aangesloten waren bij een jeugdbeweging, meer dan de anderen, dat ze eigenlijk niet goed weten wat Chiro precies inhoudt ($F=5,621$; $df=2$; $p=0,005$). Ze vinden dan ook meer dan de anderen dat jeugdbewegingen niet veel van elkaar verschillen ($F=5,118$; $df=2$; $p=0,018$).

Tussen oud-Chiroleden en oud-leden van een andere jeugdbeweging, zien we enkel verschillen op twee variabelen. De laatste groep vindt meer dan de oud-Chiroleden dat Chirojongeren er belachelijk uitzien in hun uniform ($F=20,022$ $df=2$; $p=0,002$). Een ander opvallend verschil is dat oud-Chiroleden meer dan de anderen zeggen dat ze elke week naar de Chiro gaan teveel vinden ($F=6,115$; $df=2$; $p=0,016$). Dit kan erop wijzen dat deze jongeren de Chiro de rug toegekeerd hebben, omdat ze het engagement te groot vonden.

Tenslotte vonden we verschillen tussen oud-leden van een andere jeugdbeweging en de jongeren die nooit naar een jeugdbeweging gingen. Algemeen kunnen we stellen dat de nooit-leden opnieuw een negatiever imago hebben. Ze vinden Chiro

- kinderachtiger ($F=17,164$; $df=2$; $p=0,015$),
- ouderwets ($F=11,980$, $df=2$; $p=0,067$),
- duurder ($F=8,968$, $df=2$; $p=0,019$)
- meer iets voor softies ($F=21,217$, $df=2$; $p=0,020$).

Net zoals hierboven, geloven ze dan weer wel dat er in de Chiro niet gepest wordt ($F=5,811$, $df=2$; $p=0,030$).

Tenslotte vinden ze dat elke week naar de Chiro gaan teveel is ($F=6,115$; $df=2$; $p=0,003$) en geven ze, meer dan de andere groep, aan dat ze misschien wel naar de Chiro zouden gaan, indien ze geen uniform hoefden te dragen ($F=4,731$; $df=2$; $p=0,094$). Ze geven eveneens meer aan dat ze nooit aangemoedigd werden door hun ouders om naar de Chiro te gaan ($F=17,656$; $df=2$; $p=0,003$) en dat ze zichzelf te oud vinden om nog met Chiro te beginnen ($F=6,154$; $df=2$; $p=0,015$).

Belangrijk hierbij is dat de oud-Chiroleden, hoewel zij om één of andere reden de Chiro de rug toegekeerd hebben, toch een vrij positief imago van Chiro lijken te hebben.

3.3.8 Significante verschillen tussen stadsjongeren en jongeren die in een gemeente wonen

Uit de resultaten van de Mann-Witneytest zien we enkele significante verschillen tussen jongeren die in een gemeente of een stad wonen.

Stadsjongeren zijn het er, meer dan gemeente-jongeren, mee eens dat

- men in de Chiro geen inschrijvingsgeld zou mogen vragen ($U=14232,500$; $p= 0, 013$)
- Chiro iets is voor softies ($U= 11239,000$; $p= 0, 000$)
- Chiro iets is voor katholieken ($U=11113,000$; $p=0, 000$)
- Chiro ouderwets en oubollig is ($U=14346,500$; $p=0, 029$).
- ze zich minder welkom voelen in de Chiro ($U= 14636,000$; $p= 0, 049$)
- er in de Chiro niet gepest wordt ($U=13984,500$; $p=0,009$).
- ze misschien eerder naar de Chiro zouden gaan indien ze geen uniform hoefden te dragen ($U=13568,000$; $p=0,003$) en mee zouden mogen beslissen over de activiteiten. ($U=14531,000$; $p=0,038$)
- ze niet goed weten wat Chiro precies is ($U=14081,000$; $p=0, 009$).

We zien eveneens een tendens dat ze de Chirojongeren, meer dan gemeente-jongeren, er belachelijk vinden uitzien in hun uniform ($U=14910,000$; $p=0, 068$) en dat ze Chiro één grote kliek vinden waar het niet makkelijk is om erbij te horen ($U=14691,000$; $p=0,062$).

Wanneer we analyses maken met de drie schalen, vinden we significante verschillen voor de toegankelijkheidsschaal en de schaal die peilt naar het kinderachtige, belachelijke, ouderwetse,... karakter van Chiro. Stadsjongeren vinden Chiro toegankelijker ($t(386)=2,818$; $p=0,005$) en scoren hoger op de laatste schaal dan gemeentjongeren ($t(392)=3,402$; $p=0,001$).

4. Conclusie

Na de analyses van de vragenlijsten, kunnen we een aantal conclusies formuleren.

Een eerste bevinding betreft de ondervertegenwoordiging van BSO-leerlingen in de Chiro. Slechts 6,1 % van alle ondervraagde leerlingen is momenteel aangesloten.

Zoals reeds aangehaald, bevestigt dit de conclusie van verschillende jeugdonderzoeken, namelijk dat BSO-leerlingen beduidend minder participeren aan georganiseerde vrijetijdsinitiatieven, zoals de Chiro er één is.

Een belangrijke vaststelling is dat maar liefst 31% van de ondervraagde leerlingen vroeger wel aangesloten was bij de Chiro. Waarom echter deze leerlingen de Chiro de rug toekeerden, werd in dit onderzoek niet ten gronde onderzocht.

Toch kwam uit ons onderzoek naar voor dat oud-Chiroleden vaker aangeven dat ze elke week naar de Chiro gaan teveel vinden. Dit te grote engagement zou een reden kunnen zijn om met Chiro te stoppen, doch lijkt verder een diepgaander onderzoek ons hier aangewezen.

Hiertoe kan dit onderzoek een goede aanzet geven, daar we kunnen besluiten dat oud-Chiroleden een vrij positief beeld van Chiro hebben. Andere oorzaken dan een negatief imago, liggen bijgevolg aan de oorzaak van de lage participatiegraad bij deze jongeren.

Zonder enig onderscheid te maken tussen de jongeren, kunnen enkele algemene zaken worden afgeleid. Vooreerst leert het onderzoek ons dat het imago dat BSO-jongeren over Chiro hebben, erg complex en moeilijk onder één woord te vatten is. Hieronder volgen de belangrijkste resultaten.

62% is het niet eens is met de stelling dat Chiro iets is voor ASO-leerlingen. Hiermee wordt de, eerder in deze scriptie gedane veronderstelling, namelijk dat Chiro elitair zou zijn en dat BSO-leerlingen het als iets 'hoogs' aanzien waardoor het niet consistent is met hun subcultuur, deels ontkracht.

Ook de veronderstelling dat Chiro iets zou zijn voor katholieken, lijkt niet te kloppen. Deze bevinding kan van betekenis zijn voor de ondervertegenwoordiging van allochtone jongeren in de Chiro. Het gegeven dat deze jongeren niet zouden participeren omdat hun geloofsovertuiging een belemmering vormt, zou bijgevolg geen te grote rol mogen spelen. Ook hier is verder onderzoek echter aangewezen, aangezien deze resultaten uiteraard enkel opgaan voor BSO-leerlingen.

Een opvallend resultaat in dit onderzoek betreft het engagement van BSO-jongeren. Een absolute meerderheid van 60,4% geeft immers aan dat men elk weekend naar de Chiro gaan, teveel vindt.

Een meerderheid van 48,1% gaat er mee akkoord dat er in de Chiro teveel regeltjes zijn waaraan men zich dient te houden. Dit kan een reden zijn om niet te participeren, gezien uit onderzoek (Hendry ea, 1993) bleek dat BSO-jongeren hun vrijetijd liever spenderen in een ongedwongen context die geen gelijkenissen vertoont met het schoolse leven.

Betreffende het uniform zijn de meningen vrij verdeeld en kunnen we niet besluiten, in tegenstelling tot het Imago-onderzoek naar Scouting in Nederland, dat het uniform een belangrijke drempel vormt om te participeren. 44% vindt dan wel dat de Chirojongens- en meisjes er wat belachelijk uitzien in hun uniform en 48% vindt dat o.a het dragen van een uniform niet verplicht zou mogen zijn. Toch geeft een meerderheid van 54,6% aan niet akkoord te gaan met de stelling dat wanneer men geen uniform hoefde te dragen, men misschien wel naar de Chiro zou gaan. Hieruit mogen we echter niet besluiten dat het uniform geen enkele rol zou spelen, maar het lijkt ons aannemelijk dat meer doorslaggevende zaken aan de basis liggen van de lage participatiegraad bij BSO-jongeren. Zoals reeds aangegeven zal verder onderzoek nodig zijn om dit met meer zekerheid te kunnen stellen.

Over de kostprijs zijn de meningen eveneens verdeeld. Een meerderheid van 44,3% is het er mee eens dat men in de Chiro geen inschrijvingsgeld zou mogen vragen, terwijl eenzelfde percentage geen mening zegt te hebben over het feit dat Chiro duur zou zijn. We mogen uit ons onderzoek dus niet besluiten dat de te hoge kostprijs een belangrijke drempel vormt om te participeren.

Net iets minder meer dan de helft van de respondenten geeft aan dat ze nooit door hun ouders werden aangemoedigd om naar de Chiro te gaan. De invloed van de ouders is, zoals reeds aangehaald in de literatuurstudie, ook hier aanzienlijk groot.

Uit de analyses blijkt dat het imago van enerzijds jongens en meisjes, anderzijds dat van oud-Chiroleden en jongeren die nooit lid waren van een jeugdbeweging, sterk van elkaar verschilt. Jongens en de nooit-leden hebben een negatiever imago van Chiro dan meisjes en de oud-leden. Zij vinden de Chiro kinderachtiger, ouderwets, minder toegankelijk, softer, ... Meisjes en oud-leden daarentegen, zien de meerwaarde in dat een lidmaatschap bij de Chiro haar leden kan bieden. Ze geloven veel meer dan jongens en nooit-leden dat Chiro een belangrijke leerschool voor het leven kan zijn en dat er een heleboel sociale vaardigheden geleerd worden.

De verschillen tussen de studierichtingen kunnen eveneens worden teruggebracht op de over- en ondervertegenwoordiging van jongens en meisjes in bepaalde richtingen.

Naar leeftijd en onderwijsgraad vonden we eveneens verschillen, al dienen deze wel met enige voorzichtigheid geïnterpreteerd te worden, gezien de steeds erg zwakke correlaties.

Ook de verschillen tussen stads- en gemeentjongeren dienen met een korrel zout te worden genomen, gezien de relatief lage respons op deze variabele.

Om een beter inzicht te krijgen in verschillen volgens verstedelijkingsgraad, is diepgaander onderzoek vereist. In dit onderzoek werd immers geen rekening gehouden met een ruimtelijke dimensie en werd enkel gevraagd naar de woonplaats als zodanig.

Onze resultaten kunnen ons inziens wel een goed uitgangspunt vormen voor verder onderzoek.

5. Aanbevelingen

Op basis van onze resultaten, kunnen we enkele aanbevelingen doen. Vanuit agogisch standpunt situeren deze aanbevelingen zich in de verschillende functies van de Agogische Wetenschap, de zogenaamde drie B's: de Begeleiding, het Beheer en het Beleid (Elias & Vanwing, 2002).

Kenmerkend voor de begeleiding is de aanwezigheid van een agogische relatie die een dialogisch karakter heeft. In het geval van de Chiro gaat het om de leiders en leidsters, aangezien zij in rechtstreeks contact staan met de doelgroep, namelijk de leden van de Chiro.

Het beheer betreft het organisatorische en coördinerende domein, in dit geval Chirojeugd Vlaanderen. Het is immers haar taak om (agogische) doelstellingen op een weloverwogen wijze in de praktijk te brengen.

Het beleid tenslotte omvat de instanties die voorbereidend onderzoek doen om het begeleidings- en beheerdomein zo goed mogelijk te ondersteunen. In ons geval gaat het hier zowel om het onderwijs- als het jeugdbeleid.

Binnen deze drie B's onderscheiden we eveneens de functie van het onderzoek, die specifieke agogische domeinen bestudeert.

Per agogische functie zullen enkele aanbevelingen gedaan worden, die zich zowel op de praktijk, als op het onderzoek situeren.

5.1 Begeleiding

Een eerste aanbeveling is van toepassing op het lokale niveau, namelijk op dat van de (bege)leiding.

Zoals reeds aangehaald is er (theoretisch gezien) pas sprake van de BSO-leerling bij de overgang naar de tweede graad van het secundair onderwijs, of op de leeftijd van +/- 14 jaar. De praktijk wijst echter uit dat ons onderwijssysteem haar leerlingen reeds opsplijst op 12-jarige leeftijd¹⁷.

Voor deze leeftijd gaat de overgrote meerderheid kinderen naar een 'gewone' basisschool¹⁸. Daar worden ze gelijk behandeld waardoor niemand zich minder- of meerderwaardig voelt. Vooral bij Chirogroepen in gemeenten gaan heel wat kinderen zelfs naar dezelfde lagere school. Dit heeft als voordeel dat deze kinderen elkaar leren kennen zowel binnen als buiten een onderwijscontext. Zeker voor maatschappelijk kwetsbare kinderen kan dit bevorderlijk zijn, aangezien zij zich in een beschermde omgeving bevinden waar ze zichzelf kunnen en mogen zijn.

Het enige onderscheid dat tussen basisschool-leerlingen gemaakt wordt, beperkt zich tot het intern of intraklassikaal differentiëren. Dit komt erop neer dat men in eenzelfde klas 'sterke' en 'zwakke' leerlingen op een aangepaste manier begeleidt. In het secundair onderwijs gebeurt die differentiatie ook op mesoniveau, wat wil zeggen dat men ook extern of interklassikaal differentieert, namelijk door het onderverdelen van leerlingen in de verschillende studierichtingen en onderwijsvormen (Imbrecht & Van Petegem, 2005). De negatieve gevolgen van de

¹⁷ A- en B-stroom, Latijn, Moderne Talen, Beroepsvoorbereidend leerjaar

¹⁸ met uitzondering de kinderen die les volgen in het bijzonder lager onderwijs

demotiecultuur, sterk aanwezig in het BSO, kunnen bijgevolg pas gelden wanneer leerlingen onderverdeeld worden en zijn bij lagere schoolkinderen dan ook afwezig.

Vandaar dat het ons niet evident lijkt om jongeren, eenmaal ze in het BSO terecht zijn gekomen, nog te overtuigen om naar de Chiro te gaan. Gezien het hoge percentage jongeren die ooit wel lid waren, lijkt het ons efficiënter om de kinderen in de Chiro die de overgang naar het middelbaar maken, goed op te volgen. *Wie gaat naar welke school? Wie volgt welke richting? Wie doet het minder goed op school? Wie maakt de overstap naar het TSO/BSO?*

Belangrijke vragen waar leidingsploegen zouden moeten bij stilstaan. Chiro is immers een jeugdbeweging die, zoals in haar missie omschreven, openstaat voor alle kinderen en jongeren.

Eerst en vooral is het belangrijk dat de leiding voldoende op de hoogte is van de problematiek die de overgang naar het BSO (en eventueel ook naar het TSO, aangezien de problemen vaak hier reeds hun oorsprong vinden) met zich kan meebrengen. Hierin kan Chirojeugd Vlaanderen makkelijk bijspringen, bijvoorbeeld door het verdelen van een brochure met een duidelijke en korte schets van de problematiek. Sensibiliseren is een noodzakelijke doch geen voldoende maatregel. Leiders en leidsters dienen de leerlingen die van onderwijsvorm veranderen goed op te volgen en ervoor te zorgen dat ze voldoende betrokken blijven bij het hele Chiro-gebeuren. Dit door er bijvoorbeeld op toe te zien dat er tijdens de Chironamiddag niet al te veel over school gepraat wordt, omdat op die manier de jongere in kwestie zich nog meer een buitenbeentje kan voelen. Daarnaast dient de leiding extra aandacht te geven aan deze jongeren door hen te motiveren en te stimuleren naar de Chiro te blijven komen.

Zoals in de conclusie reeds aangehaald, kan verder onderzoek van betekenis zijn voor het begeleiden van specifieke doelgroepen.

Het lijkt ons interessant om na te gaan welke redenen aan de basis liggen van het stoppen met Chiro en welke drempels er zijn om te participeren. Dit zou belangrijke inzichten kunnen opleveren om begeleidingsaspecten hieraan aan te passen.

Tenslotte kan een imago-onderzoek van Chiro bij andere doelgroepen (allochtonen, jongeren die in een stad wonen) waardevol zijn, gezien hun eveneens lage participatiegraad. Dit onderzoek bracht alvast enkele interessante inzichten op en het lijkt ons dan ook boeiend deze thematieken verder uit te diepen.

5.2 Beheer

Op het niveau van het beheer (Chirojeugd Vlaanderen) lijkt het ons een goed idee gerichte campagnes te voeren in Beroepsscholen. In het BSO heerst een andere mentaliteit en is er sprake van een andere subcultuur waardoor het imago van Chiro beïnvloed wordt.

Dit lijkt ons althans aannemelijk, want vergelijkend onderzoek tussen de onderwijsvormen werd echter niet gedaan. Om die reden kan het interessant zijn om in de toekomst ook het imago van Chiro bij leerlingen in de andere onderwijsvormen (ASO, TSO, KSO) na te gaan.

Een campagne gericht op het BSO heeft als eerste belangrijke taak om de profilering van de jeugdbeweging duidelijk te maken. Iets minder dan de helft van de leerlingen geeft immers aan dat men eigenlijk niet zo goed weet wat Chiro precies inhoudt. Vandaar dat het ons noodzakelijk lijkt een duidelijker beeld op te hangen.

Daarnaast zou men het negatieve imago bij (vooral) BSO-jongens kunnen opkrikken door het 'avontuurlijke, uitdagende en eigentijdse aspect' dat o.i. ook bij Chiro aanwezig is, te benadrukken. Foto- en beeldmateriaal in brochures, op affiches,... kunnen hiertoe al een belangrijke eerste aanzet leveren.

Gezien het hoge percentage leerlingen dat zegt nooit door hun ouders te zijn aangemoedigd om naar de Chiro te gaan, zou Chirojeugd Vlaanderen eveneens kunnen nadenken over campagnevoering, specifiek gericht op ouders van BSO-jongeren.

5.3 Beleid

Op het niveau van het beleid beperken we ons tot volgend advies.

Het onderwijsbeleid moet gestimuleerd worden blijvend inspanningen te leveren om de watervalproblematiek in het secundair onderwijs tegen te gaan en een herwaardering van het BSO en TSO hoog in het vaandel te dragen. Het lijkt ons belangrijk de grenzen tussen de onderwijsvormen zoveel als mogelijk te 'verzachten', zodat de elke onderwijsvorm op zich geen wereld apart vormt. Op die manier kan de nefaste invloed van de demotiecultuur op BSO-leerlingen beperkt worden. De comprehensivering van de eerste graad van het secundair onderwijs en het uitstellen van studiekeuzes zijn veel gehoorde termen in deze context, al moet men er zich van bewust zijn dat hiermee niet alle problemen van de baan zijn: de sociale achtergrond van leerlingen blijft hoedanook een constante en zal grotendeels de ongelijkheid in ons onderwijssysteem blijven bepalen.

Daarnaast kan het jeugdbeleid ook z'n steentje bijdragen door de jeugdsector voldoende op de hoogte te stellen van de problematiek waarmee BSO-jongeren te kampen krijgen. Men zou, net als de aanbeveling die hierboven gedaan werd, verenigingen, jeugdbewegingen, sportclubs, enz. kunnen stimuleren om de schoolloopbaan van kinderen zo goed mogelijk op te volgen en extra aandacht te geven aan de jongeren die de overstap maken naar het BSO.

Literatuurlijst

- Baarda, D.B. & de Goede, M.P.M. (2001). *Basisboek Methoden en Technieken. Handleiding voor het opzetten en uitvoeren van onderzoek*. Groningen: Stenfert Kroese.
- Baarda, D.B., de Goede, M.P.M. & Kalmijn, M. (2002). *Enquêteren en gestructureerd interviewen. Praktische handleiding voor het maken van een vragenlijst en het voorbereiden en afnemen van gestructureerde interviews*. Groningen: Wolters-Noordhoff.
- Baert, K. (2002). *Jeugdbewegingen in de media: een studie naar de voorstelling, de publieksperceptie en het imago van jeugdbewegingen in Vlaanderen*. Niet gepubliceerde eindverhandeling. Katholieke Universiteit Leuven, Leuven.
- Bargeman, B. (1996). Associaties in de vrijetijd. *Vrijetijdsstudies*, 14 (2), 34-49.
- Bourdieu, P. (1989). *Opstellen over smaak, habitus en het veldbegrip. Gekozen door Dirk Pels*. Amsterdam: Van Gennep.
- Bouverne - De Bie, M. (2006). Voorwoord. In F., Coussée, *De pedagogiek van het jeugdwerk*. Gent: Academia Press.
- Bral, L. (Ed.). (1987). *Jeugdbeweging vandaag. Identiteit en plaats in de samenleving*. Deurne: Kluwer.
- Bral, L. (1991). *Jeugd in beweging: Een jeugdbewegingsonderzoek bij groepen, leiding en 15-jarigen*. Brussel: Katholieke Jeugdraad.
- Castermans, E. (2005). Maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren en het jeugdwerk: een gespannen relatie. In L. De Ryke, L. Ackaert, M. Labre, G. Van Hove, E. Castermans, G. Kaesemans & F. Rogiers. *De Kliksons voorbijgeklikt. Reflecties van op de zijlijn*. Antwerpen-Apeldoorn: Garant.
- Chirojeugd Vlaanderen vzw. (2000). *Discussienota: De Chiro zonder masker*. Antwerpen: Auteur.
- Chirojeugd Vlaanderen vzw. (2005). *Beleidsnota 2007-2009*. (intern document)
- Coussée, F. (2004). De theebuiltjespolitiek van het jeugdwerk. Bedenkingen bij onderzoek 'maatschappelijke participatie van jongeren. *Krax*, 4, 9-14.
- Coussée, F. (2006). *De pedagogiek van het jeugdwerk*. Gent: Academia Press.
- Coussée, F. (2005). De theebuiltjespolitiek van het jeugdwerk. Een kroniek van 100 jaar ontoegankelijk jeugdwerk. In K. Pelleriaux (Ed.), *Beter samen? Denk-en doepistes voor een toegankelijk jeugdwerk in Vlaanderen, Brussel en Wallonië*. Leuven: Acco.
- De Bodt, J. (2006). *Een verkennend onderzoek naar de betekenis van begeleiding in de jeugdbeweging vanuit het perspectief van jongeren*. Niet gepubliceerde eindverhandeling. Universiteit Gent, Gent.

- De Groof, S., Elchardus, M. & Stevens, F. (2001). *Leerlingenparticipatie in het secundair onderwijs tussen theorie en praktijk. Technisch verslag: Beschrijving van de schalen*. Brussel: Vrije Universiteit Brussel, Onderzoeksgroep TOR, Vakgroep Sociologie.
- De Botton, A. (2004). *Statusangst*. Antwerpen: Atlas.
- De Groof, S. & Siongers, J. (1999). Schoolse en niet-schoolse participatie bij jongeren. Een schets van het profiel en de houdingen van participerende jongeren. In M. Hooghe (Ed.), *Sociaal kapitaal en democratie. Verenigingsleven, sociaal kapitaal en democratie*. Leuven: Acco. (255-284).
- De Groof, S. & Smits, W. (2002). Solitaire of tikkerke kus? Over formele participatie bij jongeren. In M. Elchardus & I. Glorieux (Eds), *De symbolische samenleving. Een exploratie van de nieuwe sociale en culturele ruimtes*. Tiel: Lannoo.
- Deliens, L. (1991). Jeugd **in** beweging. Een jeugdbewegingsonderzoek bij groepen, leiding en 15-jarigen. *Tijdschrift voor sociologie*, 12 (2), 209-212.
- De Maeyer, T. & Onzia, F. (2007). De koning is dood! Leve de koning!. *Krax*, 7 (1), 30-31.
- Depaepe, M. (1998). *De pedagogisering achterna. Aanzet tot een genealogie van de pedagogische mentaliteit in de voorbije 250 jaar*. Leuven: Acco.
- Derks, A. (2000). *Ieder voor zich. Individualisme tussen burgerlijke ideologie en maatschappelijk ressentiment*. Brussel: Vrije Universiteit Brussel, Onderzoeksgroep TOR, Vakgroep Sociologie.
- De Ryke, L. (2005). De Kliksons: een ludieke bevraging van 35 542 tieners als basis van het beleid. In L. De Ryke, L. Ackaert, M. Labre, G. Van Hove, E. Castermans, G. Kaesemans & F. Rogiers. *De Kliksons voorbijgeklikt. Reflecties van op de zijlijn*. Antwerpen-Apeldoorn: Garant.
- De Ryke, L., Ackaert, L., Labre, M., Van Hove, G., Castermans, E., Kaesemans, G., Rogiers, F. (2005). *De Kliksons voorbijgeklikt. Reflecties van op de zijlijn*. Antwerpen-Apeldoorn: Garant.
- De Witte, H., Hooge, J., Walgrave, L. (Eds). (2000). *Jongeren in Vlaanderen: gemeten en geteld. 12- tot 18-jarigen over hun leefwereld en toekomst*. Leuven: Universitaire Pers.
- Dexters, G. (2005). *De verandering van het waardekader van een jeugdbeweging: Chiro als katholieke jeugdorganisatie in de moderne samenleving*. Niet gepubliceerde eindverhandeling. Vrije Universiteit Brussel, Brussel.
- Dijkstra, W., Smit, J.H. (1999). *Onderzoek met vragenlijsten. Een praktische handleiding*. Amsterdam: V.U. uitgeverij.
- Elchardus, M., Huysseune M. & Scheys, M. (1991). Vrouwelijkheid en Universitaire Studiekeuze. In M. Scheys (Ed.). *Rapporten en Perspectieven omtrent Vrouwenstudies*. (27-54). Brussel: VUBPress.
- Elchardus M. (Ed.). (1997). *Jongeren en cultuur in beweging*. Leuven: Davidsfonds.
- Elchardus, M. (Ed.). (1999). *Zonder maskers. Een actueel portret van jongeren en hun leraren*. Gent: Globe.

- Elchardus, M. (2004). *Cursus Sociologie*. Brussel: VUB Dienst Uitgaven.
- Elchardus, M. & Glorieux, I. (2002). *De symbolische samenleving. Een exploratie van de nieuwe sociale en culturele ruimtes*. Tielt: Lannoo.
- Elchardus, M., Kavadias, D. & Siongers, J. (1998). *Hebben scholen een invloed op de waarden van jongeren? Een empirisch onderzoek naar de doeltreffendheid van waardenvorming in het secundair onderwijs*. Brussel: Vrije Universiteit Brussel, Onderzoeksgroep TOR, Vakgroep Sociologie.
- Elchardus, M. & Siongers, J. (2003). Racisme, een kwestie van smaak? Een onderzoek bij jongeren uit het 4^e en 6^e jaar secundair in Vlaanderen. *Sociologische gids*, 50 (3), 259-279.
- Elias, W. & Vanwing, T. (2002). *Vizier op agogiek*. Leuven-Apeldoorn: Garant.
- Engels, N., Aelterman, A., Schepens, A. & Van Petegem, K. (1999). Representatief onderzoek naar factoren die het welbevinden van leerlingen in Vlaamse secundaire scholen beïnvloeden. *Welwijs*, 12 (3), 28-33.
- Fache, W. (1989). De evoluerende positie van de jeugdbeweging. In L. Bral. *Jeugdbeweging vandaag. Identiteit en plaats in de samenleving*. Deurne: Kluwer.
- Glorieux, I. (2005). *Cursus Sociologie van Gelijkheid en Ongelijkheid*. Brussel: VUB.
- Glorieux, I. & Moens, M. (2004). Big Brother of Brave New World? Media, vrijetijd en levensstijl in een symbolische samenleving. In N. Carpentier, C. Pauwels & O. Van Oost. (Eds.). *Het on(be)grijpbare publiek. The ungraspable audience. Een communicatiewetenschappelijke verkenning van het publiek*. Brussel: VUBpress, Media en Maatschappij 4.
- Hendry L. B., Schucksmithn J., Love, J.G. & Glendinning, A. (1993). *Young people's leisure and lifestyles*. Londen: Routledge.
- Hooghe, M. (2000). *Sociaal kapitaal en democratie. Verenigingsleven, sociaal kapitaal en politieke cultuur*. Leuven/Leusden: Acco.
- Huysmans, H. (2007). Tevreden over zichzelf, de buurt en met een gevoel van veiligheid op weg naar een hoopvolle toekomst. Jongeren en welbevinden. In N. Vettenburg, M. Elchardus & L. Walgrave (Eds.), *Jongeren in cijfers en letters. Bevindingen uit de JOP-monitor I*. Leuven: LannooCampus.
- Imbrecht, I. & Van Petegem, P. (2005). *Oriëntatie in de onderwijskunde. Een open leerpakket*. Leuven: Acco.
- Jansen, E.W.P.A. & Joostens, T.H. (2004). *Enquêteren. Het opstellen en gebruiken van vragenlijsten*. Groningen: Wolters-Noordhoff.
- Kaesemans, G. (2002). *Tienerkliks. Het verhaal van het Vlaamse Kliksonderzoek*. Leuven-Apeldoorn: Garant.

- Mestdag I. & Siongers, J. (2002). Cultuur met de paplepel ingegoten? Over de overdracht van media- en smaakvoorkeuren tussen ouders en kinderen. In: M. Elchardus & I. Glorieux (Eds.), *De symbolische samenleving. Een exploratie van de nieuwe sociale en culturele ruimtes.* (127-149). Tiel: Lannoo.
- Moens, M. (2005). *Big Brother of Brave New World? Media, vrijetijd, levensstijl in een symbolische samenleving.* Hands-out gastcollege 'Sociologie van Gelijkheid en Ongelijkheid', Brussel: Vrije Universiteit Brussel, Onderzoeksgroep TOR, vakgroep Sociologie.
- Mortelmans, D. & Van Assche, V. (2001). *Jongeren en vrijetijd in Antwerpen.* Antwerpen: Universiteit Antwerpen.
- Mortelmans, D., Van Assche, V. & Ottoy, W. (2002). *Fijngehakt en voor u opgediend: tieners en vrijetijd.* Antwerpen: Stedelijke Jeugddienst.
- Oosterlinck, T. (1996). Hoe jeugdbewegingsleiding spel als socialisatiemiddel beleeft. *Tijdschrift voor sociologie*, 17 (3), 387-402.
- Pelleriaux, K. (1999). *De invloed van de schoolloopbaan op sociale demotie.* Paper voorgedragen op de NSV Marktdag Sociologie, Utrecht.
- Pelleriaux, K. (2000a). *Het ontstaan van een demotiecultuur in het secundair onderwijs. Een cultuursociologische analyse van de nieuwe vormen van ongelijkheid en van de nieuwe sociale kwestie.* Doctoraal proefschrift, Onderzoeksgroep TOR, Vakgroep Sociologie, Brussel: VUB.
- Pelleriaux, K. (2000b). Cultuurverschil op school. Smaak en attitudes van de leerlingen in de verschillende onderwijsvormen. In: *Handboek leerlingenbegeleiding* (pp. 185-195). Diegem: Kluwer.
- Pelleriaux, K. (2001). *Demotie en burgerschap. De culturele constructie van ongelijkheid in de kennismaatschappij.* Brussel: VUBPress.
- Pelleriaux, K. (2005) *Beter samen? Denk-en doepistes voor een toegankelijk jeugdwerk in Vlaanderen ,Brussel en Wallonië.* Leuven: Acco.
- Pelleriaux, K. (2006). *Cursus onderwijssociologie en onderwijsbeleid.* Brussel: VUB.
- Reyngaert, C., Verhoeven, J., Leroy, J.L., Pelleriaux, K., Van Petegeml, P., De Wit, R., Deneire, A., Mahieu, P., Tan, B., Tegenbos, G., Van Dam, W. & Hostens, G. (2001). Verslagen van het congres 'Leerlingen in de waterval'. *Tijdschrift voor onderwijsrecht en onderwijsbeleid*, jaargang 2001-2002 (2), 89-158.
- Sinnaeve, I., van Nuffel, K. & Schillemans, L. (2004). Jeugd en vrije tijd : thuis tv-kijken, voetballen of naar de jeugdbeweging? In D. Burssens, S. De Groof, H. Huysmans, I. Sinnaeve, F. Stevens, K. Van Nuffel, N. Vettenburg, M. Elchardus, L. Walgrave & M. De bie. (Eds.), *Jeugdonderzoek belicht. Voorlopig syntheserapport van wetenschappelijk onderzoek naar Vlaamse kinderen en jongeren. (2000-2004),* (59-80). Onuitgegeven onderzoeksrapport, Katholieke Universiteit Leuven, Vrije Universiteit Brussel & Universiteit Gent.

Schoemaker, H. & Vos, M. (1989). *Kijk op het Imago. Voor non-profit organisaties die de band met het publiek willen versterken*. Deventer: Van Loghum Slaterus.

Smits, W. (2004a). Maatschappelijke participatie van jongeren. *Verenigingsleven: goed voor democratie*. *Krax*, 3, 8-16.

Smits, W. (2004b). *Maatschappelijke participatie van jongeren. bewegen in de sociale, vrijetijds- en culturele ruimte*. Brussel: Vrije Universiteit Brussel, Onderzoeksgroep TOR, Vakgroep Sociologie.

Smits, W. (2004c). *Maatschappelijke participatie van jongeren. bewegen in de sociale, vrijetijds- en culturele ruimte. Samenvatting en Beleidsaanbevelingen*. Brussel: Vrije Universiteit Brussel, Onderzoeksgroep TOR, Vakgroep Sociologie.

Smits, W. (2005). Maatschappelijke participatie van jongeren. In: K. Pelleriaux (Ed.), *Beter samen? Denk-en doe pistes voor een toegankelijk jeugdwerk in Vlaanderen, Brussel en Wallonië*. Leuven: Acco.

Spruyt, B. (2006). *Ongelijkheid en segregatie in het onderwijslandschap: effecten op het etnocentrisme*. Niet-gepubliceerde eindverhandeling, Vrije Universiteit Brussel, Brussel.

Stevens, F. (2001). Vive les différences. In I. Van de Walle, B. Verhaege & J. De Braekeleer 'Eds.), *Het jeugdwerk verkent de toekomst*. Leuven: Garant.

Tan, B. (1998). Blijvende sociale ongelijkheden in het Vlaams onderwijs. *Tijdschrift voor sociologie*, 19 (2), 169-197.

Theeboom, M. & De Knop, P. (2002). Sociale Bewegingsagogiek: een kijk op de theorie en de praktijk. In W. Elias & T. Vanwing (Eds.), *Vizier op agogiek*. Leuven-Apeldoorn: Garant.

Van Assche, V. (2006). *Jeugdwerkers als missionarissen van moderniteit. Een sociologische analyse van het jeugdwerk vanuit een controleperspectief*. Niet gepubliceerde doctoraatsverhandeling, Universiteit Antwerpen, Antwerpen.

Van Bael, H. (2005). *Moeilijk bereikbare jongeren of moeilijk bereikbaar jeugdwerk? Praktijkanalyse van vier projecten vindplaatsgericht werken*. Niet gepubliceerde eindverhandeling, Universiteit Gent, Gent.

Van Damme, J. (1992). Schoolse vertraging en zittenblijven: frekwentie, betekenis en beleving door de leerling. *Tijdschrift voor onderwijsrecht en onderwijsbeleid*, 2, 103-119.

Van Damme, J., Meyer, J., De Troy, A. & Mertens, W. (2000). *Succesvol middelbaar onderwijs. Eindrapport van het LOSO-project*. Leuven: Katholieke Universiteit Leuven.

Vandormael, F. (2005). *Toegankelijkheid van de jeugdbeweging : een onderzoek naar de houding van leiding uit Oost-Vlaamse jeugdbewegingen*. Niet gepubliceerde eindverhandeling, Universiteit Gent, Gent.

Vanhoutte, B. (2007). Doe je mee? Jongeren en participatie aan het verenigingsleven. In N. Vettenburg, M. Elchardus & L. Walgrave (Eds.), *Jongeren in cijfers en letters. Bevindingen uit de JOP-monitor I*. Leuven: LannooCampus.

Van Keer, S. (2003). *Een onderzoek naar waarden en attitudes bij jeugdbewegingen en hun leiding*. Niet gepubliceerde eindverhandeling, Vrije Universiteit Brussel, Brussel.

Verhart, S. (2007). Uniform =/ Uniform. *Krax*, 7 (1), 32-34.

Verhoeven, J. & Elchardus, M. (2000). *Onderwijs: een decennium Vlaamse autonomie*. Kapellen/ Uitgeverij Pelckmans.

Verschelden, W. (2006, 5 januari). Jeugd kiest weer voor chiro of scouts. *De Standaard*, p. 1.

Verschelden, W. (2006, 5 januari). Jongeren willen weer engagement opnemen. *De Standaard*, p. 10.

Vettenburg, N., Elchardus, M. & Walgrave, L. (Eds.). (2006). *Jongeren van nu en straks. Overzicht en synthese van recent jeugdonderzoek in Vlaanderen*. Tielt: Lannoo.

Vettenburg, N., Elchardus, M. & Walgrave, L. (Eds.). (2007). *Jongeren in cijfers en letters. Bevindingen uit de JOP-monitor 1*. Leuven: Lannoo.

Vredenburg, J.J. (2006). *Imago- en marktonderzoeksrapport. Scouting Nederland: Kansen voor een aansprekende positionering*. TNS-NIPO: Amsterdam.

Internetbronnen

http://aps.vlaanderen.be/statistiek/cijfers/stat_cijfers_cultuur.htm#Jeugdwerk

http://www.ond.vlaanderen.be/onderwijsstatistieken/2006-2007/okttab0607/okt0607_5pdf

<http://ww.journalinks.be/steekproef>

www.chiro.be

www.methods.nl/onderzoek

Bijlagen

- 1. Vragenlijst**
- 2. Overzicht van de antwoorden**
- 3. Open bedenkingen**
- 4. Lijst scholen**
- 5. Wat is Chiro?**

1. Vragenlijst

Hallo iedereen,

Ik ben Sara Le Roy en ik studeer Agogische Wetenschappen aan de Vrije Universiteit van Brussel. Ik zit in mijn laatste jaar en voor mijn eindwerk doe ik onderzoek naar het Imago van de Chiro. Ik ga dus proberen te weten te komen wat jullie leuk vinden aan Chiro en wat helemaal niet. Jullie zouden mij enorm helpen door deze vragenlijst in te vullen. Het neemt maar een klein deeltje van jullie tijd in beslag en... jullie zouden er mij een groot plezier mee doen!

Ontzettend hard bedankt!!

Groetjes van Sara!

Bij deze vragen is het de bedoeling dat je het cijfer van het juiste antwoord omcirkelt of het juiste antwoord invult.

- V1. Ik ben een 1. Jongen
- V2. Ik ben jaar oud 2. Meisje
- V3. Ik zit in de volgende studierichting:
- V4. Ik zit in het 1. Tweede middelbaar
2. Derde middelbaar
3. Vierde middelbaar
4. Vijfde middelbaar
5. Zesde middelbaar
6. Zevende middelbaar
- V5. Ik ben **momenteel** lid van een jeugdbeweging, namelijk 1. Chiro
2. Scouts en Gidsen Vlaanderen
3. KAJ
4. KSJ-KSA-VKSJ
5. KLJ
6. Andere:
7. Nee, ik ga niet naar een jeugdbeweging.
- V6. Ik was **vroeger** lid van een jeugdbeweging, namelijk 1. Chiro
2. Scouts en Gidsen Vlaanderen
3. KAJ
4. KSJ-KSA-VKSJ
5. KLJ
6. Andere:
7. Nee, ik ben nooit lid geweest van een jeugdbeweging.
- V7. Ik woon in een 1. Stad nl:
2. Gemeente/dorp nl:.....
- .

Hieronder staan een aantal stellingen over de Chiro. Het is de bedoeling dat je zegt of je hiermee akkoord gaat of niet. De mogelijke antwoorden waaruit je kan kiezen, zijn:

- *Ik ga helemaal niet akkoord*
- *Ik ga eerder niet akkoord*
- *Ik heb geen mening*
- *Ik ga eerder akkoord*
- *Ik ga helemaal akkoord*

Je hoeft gewoon het bolletje in te kleuren. Probeer wel op elke vraag te antwoorden, als je het echt niet weet, dan kies je voor de mogelijkheid: Ik heb geen mening.

		Helemaal Niet Akkoord	Niet Akkoord	Geen Mening	Akkoord	Helemaal Akkoord
V9.1	Wanneer ik aan Chiro denk, zie ik meteen jongens en meisjes voor mij in korte broekjes die alleen maar kinderachtige spelletjes spelen.	○	○	○	○	○
V9.2	In de Chiro maak je vrienden voor het leven.	○	○	○	○	○
V9.3	In de Chiro leer je verantwoordelijkheid op te nemen..	○	○	○	○	○
V9.4	Ik vind dat ze in de Chiro geen inschrijvingsgeld zouden mogen vragen; thuis kan ik ook gewoon spelen en daar hoef ik er toch ook niet voor te betalen.	○	○	○	○	○
V9.5	Ik vind dat de jongens en meisjes van de Chiro er een beetje belachelijk uitzien in hun uniform	○	○	○	○	○
V9.6	In de Chiro leer je met anderen samenwerken en naar elkaar te luisteren.	○	○	○	○	○
V9.7	Chiro, Scouts, KAJ, ... verschillen niet zoveel van elkaar: een jeugdbeweging blijft een jeugdbeweging!	○	○	○	○	○
V9.8	In de Chiro zijn er teveel regeltjes: Je moet op tijd komen, je moet een uniform dragen, je moet luisteren naar wat de leiding je zegt,... In mijn vrijetijd ben ik liever echt 'vrij' om te doen wat ik zelf wil.	○	○	○	○	○

V9.9	In de Chiro zitten vooral softies: brave en saaie jongens en meisjes die buiten de chironamiddag niet buiten komen.	0	0	0	0	0
V9.10	In de Chiro is iedereen welkom, het maakt niet uit wie of hoe je bent, je wordt er aanvaard zoals je bent.	0	0	0	0	0
V9.11	Chiro is meer iets voor katholieken : als je niet gelovig bent, kan je er niet veel komen doen.	0	0	0	0	0
V9.12	De Chiro is één grote kliek: Het is niet makkelijk om er zomaar bij te komen, je hoort er niet bij als je niet bent en doet zoals de anderen.	0	0	0	0	0
V9.13	In de Chiro wordt er niet gepest.	0	0	0	0	0
V9.14	Chiro is meer iets voor leerlingen van het ASO.	0	0	0	0	0
V9.15	Chiro is een beetje ouderwets en oubollig : liedjes zingen, gebedjes opzeggen, de chirovlag heisen, ... Al die tradities, dat vind ik maar niets!	0	0	0	0	0
V9.16	Ik voel me niet welkom in de Chiro, de meeste jongens en meisjes daar kennen elkaar al héél lang en ik denk dat ik er scheef bekeken zal worden.	0	0	0	0	0
V9.17	In de Chiro wordt er rekening gehouden met ieders mening.	0	0	0	0	0
V9.18	De Chiro is een belangrijke leerschool voor het leven: je leert er heel wat dingen die je later (bijvoorbeeld op het werk) goed van pas kunnen komen.	0	0	0	0	0
V9.19	Alles bij elkaar vind ik Chiro duur : Je betaalt ook nog eens om op kamp te gaan, je moet een uniform kopen, ...	0	0	0	0	0
V9.20	In de Chiro leer je bewust omgaan met de natuur.	0	0	0	0	0
V9.21	In de Chiro leren heel wat jongens en	0	0	0	0	0

	meisjes drinken en roken.					
V9.22	In de Chiro neemt men het voor elkaar op en wordt er rekening gehouden met elkaars mening.	0	0	0	0	0

De volgende vragen moeten enkel ingevuld worden door de jongens en meisjes die momenteel NIET in de Chiro zitten.

		Helemaal Niet Akkoord	Niet Akkoord	Geen Mening	Akkoord	Helemaal Akkoord
V10.1	Als ik geen uniform zou moeten dragen, dan zou ik misschien wel naar de Chiro gaan.	0	0	0	0	0
V10.2	Als de leden mee zouden mogen beslissen welke activiteiten er georganiseerd worden, dan zou ik eerder geneigd zijn om eens naar de Chiro te gaan.	0	0	0	0	0
V10.3	Eigenlijk weet ik niet zo goed wat Chiro precies inhoudt. Ik zou het goed vinden moesten er op school eens mensen van de Chiro komen vertellen waarvoor Chiro staat en wat ze zoal doen.	0	0	0	0	0
V10.4	Elke zondagnamiddag naar de Chiro gaan, vind ik wat veel. Op zondagnamiddag ben ik ook graag eens bij mijn familie of bij vrienden.	0	0	0	0	0
V10.5	Mijn ouders hebben me nooit aangemoedigd om eens naar de Chiro te gaan.	0	0	0	0	0
V10.6	Ik vind dat ik te oud ben om nu nog met Chiro te beginnen.	0	0	0	0	0

Zijn er, na het invullen van deze vragenlijst, nog andere dingen die jij héél leuk vindt aan Chiro of net helemaal niet en waarvan jij vindt dat ze niet aan bod zijn gekomen hierboven, dan mag je dat hieronder noteren.

.....

.....

.....

.....

Nogmaals heel erg bedankt! Ik wens jullie nog een prettige dag!

2. Overzicht van de antwoorden

V9_01 Wanneer ik aan Chiro denk, zie ik meteen jongens en meisjes voor mij in korte broekjes die alleen maar kinderachtige spelletjes spelen.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	46	9,6	9,7	9,7
	Eerder niet akkoord	128	26,8	27,1	36,8
	Geen mening	94	19,7	19,9	56,7
	Eerder akkoord	136	28,5	28,8	85,4
	Helemaal akkoord	69	14,5	14,6	100,0
	Total	473	99,2	100,0	
Missing	99	4	,8		
Total		477	100,0		

V9_02 In de Chiro maak je vrienden voor het leven.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	26	5,5	5,5	5,5
	Eerder niet akkoord	134	28,1	28,3	33,8
	Geen mening	137	28,7	29,0	62,8
	Eerder akkoord	147	30,8	31,1	93,9
	Helemaal akkoord	29	6,1	6,1	100,0
	Total	473	99,2	100,0	
Missing	99	4	,8		
Total		477	100,0		

V9_03 In de Chiro leer je verantwoordelijkheid op te nemen.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	31	6,5	6,6	6,6
	Eerder niet akkoord	70	14,7	14,9	21,5
	Geen mening	151	31,7	32,1	53,6
	Eerder akkoord	187	39,2	39,8	93,4
	Helemaal akkoord	31	6,5	6,6	100,0
	Total	470	98,5	100,0	
Missing	99	7	1,5		
Total		477	100,0		

**V9_04 Ik vind dat ze in de Chiro geen inschrijvingsgeld zouden mogen vragen;
thuis kan ik ook gewoon spelen en daar hoef ik er toch ook niet voor te betalen.**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	34	7,1	7,2	7,2
	Eerder niet akkoord	115	24,1	24,3	31,4
	Geen mening	114	23,9	24,1	55,5
	Eerder akkoord	116	24,3	24,5	80,0
	Helemaal akkoord	95	19,9	20,0	100,0
	Total	474	99,4	100,0	
Missing	99	3	,6		
Total		477	100,0		

V9_05 Ik vind dat de jongens en meisjes van de Chiro er een beetje belachelijk uitzien in hun uniform.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	46	9,6	9,7	9,7
	Eerder niet akkoord	117	24,5	24,7	34,4
	Geen mening	101	21,2	21,3	55,7
	Eerder akkoord	106	22,2	22,4	78,1
	Helemaal akkoord	104	21,8	21,9	100,0
	Total	474	99,4	100,0	
Missing	99	3	,6		
Total		477	100,0		

V9_06 In de Chiro leer je met anderen samenwerken en naar elkaar te luisteren.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	20	4,2	4,2	4,2
	Eerder niet akkoord	31	6,5	6,6	10,8
	Geen mening	111	23,3	23,6	34,4
	Eerder akkoord	235	49,3	49,9	84,3
	Helemaal akkoord	74	15,5	15,7	100,0
	Total	471	98,7	100,0	
Missing	99	5	1,0		
	System	1	,2		
	Total	6	1,3		
Total		477	100,0		

**V9_07 Chiro, Scouts, KAJ,... verschillen niet zoveel van elkaar;
een jeugdbeweging blijft een jeugdbeweging.**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	40	8,4	8,5	8,5
	Eerder niet akkoord	49	10,3	10,4	18,9
	Geen mening	136	28,5	28,8	47,7
	Eerder akkoord	156	32,7	33,1	80,7
	Helemaal akkoord	91	19,1	19,3	100,0
	Total	472	99,0	100,0	
Missing	99	5	1,0		
Total		477	100,0		

V9_08 In de Chiro zijn er teveel regeltjes:

**Je moet op tijd komen, een uniform dragen, luisteren naar wat je leiding je zegt,...
In mijn vrijetijd ben ik liever echt 'vrij' om te doen wat ik zelf wil.**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	31	6,5	6,6	6,6
	Eerder niet akkoord	68	14,3	14,4	21,0
	Geen mening	146	30,6	30,9	51,9
	Eerder akkoord	115	24,1	24,4	76,3
	Helemaal akkoord	112	23,5	23,7	100,0
	Total	472	99,0	100,0	
Missing	99	5	1,0		
Total		477	100,0		

V9_09 In de Chiro zitten vooral softies:

brave en saaie jongens en meisjes die buiten de chironamiddag niet buiten komen.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	81	17,0	17,2	17,2
	Eerder niet akkoord	144	30,2	30,6	47,9
	Geen mening	147	30,8	31,3	79,1
	Eerder akkoord	56	11,7	11,9	91,1
	Helemaal akkoord	42	8,8	8,9	100,0
	Total	470	98,5	100,0	
Missing	99	7	1,5		
Total		477	100,0		

V9_10 In de Chiro is iedereen welkom, het maakt niet uit wie of hoe je bent, je wordt er aanvaard zoals je bent.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	27	5,7	5,7	5,7
	Eerder niet akkoord	55	11,5	11,7	17,4
	Geen mening	124	26,0	26,3	43,7
	Eerder akkoord	165	34,6	35,0	78,8
	Helemaal akkoord	100	21,0	21,2	100,0
	Total	471	98,7	100,0	
Missing	99	6	1,3		
Total		477	100,0		

V9_11 Chiro is meer iets voor katholieken: als je niet gelovig bent, kan je er niet veel komen doen.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	115	24,1	24,4	24,4
	Eerder niet akkoord	143	30,0	30,4	54,8
	Geen mening	159	33,3	33,8	88,5
	Eerder akkoord	30	6,3	6,4	94,9
	Helemaal akkoord	24	5,0	5,1	100,0
	Total	471	98,7	100,0	
Missing	99	6	1,3		
Total		477	100,0		

V9_12 De Chiro is één grote kliek: het is net makkelijk om er zomaar bij te komen, je hoort er niet bij als je niet bent en doet zoals de anderen.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	52	10,9	11,1	11,1
	Eerder niet akkoord	116	24,3	24,7	35,8
	Geen mening	178	37,3	38,0	73,8
	Eerder akkoord	91	19,1	19,4	93,2
	Helemaal akkoord	32	6,7	6,8	100,0
	Total	469	98,3	100,0	
Missing	99	8	1,7		
Total		477	100,0		

V9_13 In de Chiro wordt er niet gepest.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	113	23,7	24,0	24,0
	Eerder niet akkoord	155	32,5	32,9	56,9
	Geen mening	152	31,9	32,3	89,2
	Eerder akkoord	29	6,1	6,2	95,3
	Helemaal akkoord	22	4,6	4,7	100,0
	Total	471	98,7	100,0	
Missing	99	6	1,3		
Total		477	100,0		

V9_14 Chiro is meer iets voor leerlingen van het ASO.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	173	36,3	37,1	37,1
	Eerder niet akkoord	116	24,3	24,9	62,0
	Geen mening	111	23,3	23,8	85,8
	Eerder akkoord	35	7,3	7,5	93,3
	Helemaal akkoord	31	6,5	6,7	100,0
	Total	466	97,7	100,0	
Missing	99	11	2,3		
Total		477	100,0		

V9_15 Chiro is een beetje ouderwets en oubollig: liedjes zingen, gebedjes opzeggen, de chirovlag heisen, ... Al die tradities, dat vind ik maar niets!

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	55	11,5	11,7	11,7
	Eerder niet akkoord	86	18,0	18,3	30,0
	Geen mening	157	32,9	33,4	63,4
	Eerder akkoord	105	22,0	22,3	85,7
	Helemaal akkoord	67	14,0	14,3	100,0
	Total	470	98,5	100,0	
Missing	99	7	1,5		
Total		477	100,0		

V9_16 Ik voel me niet welkom in de Chiro: de meeste jongens en meisjes daar kennen elkaar al héél lang en ik denk dat ik er scheef bekeken zal worden.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	56	11,7	11,9	11,9
	Eerder niet akkoord	103	21,6	21,9	33,8
	Geen mening	184	38,6	39,1	73,0
	Eerder akkoord	78	16,4	16,6	89,6
	Helemaal akkoord	49	10,3	10,4	100,0
	Total	470	98,5	100,0	
Missing	99	7	1,5		
Total		477	100,0		

V9_17 In de Chiro wordt er rekening gehouden met ieders mening.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	31	6,5	6,6	6,6
	Eerder niet akkoord	58	12,2	12,3	18,9
	Geen mening	212	44,4	45,0	63,9
	Eerder akkoord	140	29,4	29,7	93,6
	Helemaal akkoord	30	6,3	6,4	100,0
	Total	471	98,7	100,0	
Missing	99	6	1,3		
Total		477	100,0		

V9_18 De Chiro is een belangrijke leerschool voor het leven: je leert er heel wat dingen die je later (bijvoorbeeld op het werk) goed van pas kunnen komen.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	66	13,8	14,0	14,0
	Eerder niet akkoord	80	16,8	17,0	31,1
	Geen mening	193	40,5	41,1	72,1
	Eerder akkoord	103	21,6	21,9	94,0
	Helemaal akkoord	28	5,9	6,0	100,0
	Total	470	98,5	100,0	
Missing	99	7	1,5		
Total		477	100,0		

V9_19 Alles bij elkaar vind ik Chiro duur: Je betaalt ook nog eens om op kamp te gaan, je moet een uniform komen, ...

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	34	7,1	7,2	7,2
	Eerder niet akkoord	68	14,3	14,4	21,7
	Geen mening	209	43,8	44,4	66,0
	Eerder akkoord	101	21,2	21,4	87,5
	Helemaal akkoord	59	12,4	12,5	100,0
	Total	471	98,7	100,0	
Missing	99	6	1,3		
Total		477	100,0		

V9_20 In de Chiro leer je bewust omgaan met de natuur.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	31	6,5	6,6	6,6
	Eerder niet akkoord	64	13,4	13,6	20,1
	Geen mening	169	35,4	35,8	55,9
	Eerder akkoord	167	35,0	35,4	91,3
	Helemaal akkoord	41	8,6	8,7	100,0
	Total	472	99,0	100,0	
Missing	99	5	1,0		
Total		477	100,0		

V9_21 In de Chiro leren heel wat jongens en meisjes roken en drinken.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	61	12,8	13,2	13,2
	Eerder niet akkoord	68	14,3	14,8	28,0
	Geen mening	201	42,1	43,6	71,6
	Eerder akkoord	84	17,6	18,2	89,8
	Helemaal akkoord	47	9,9	10,2	100,0
	Total	461	96,6	100,0	
Missing	99	16	3,4		
Total		477	100,0		

V9_22 In de Chiro neemt men het voor elkaar op en wordt er rekening gehouden met de zwakkeren.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	37	7,8	8,2	8,2
	Eerder niet akkoord	61	12,8	13,6	21,8
	Geen mening	199	41,7	44,3	66,1
	Eerder akkoord	123	25,8	27,4	93,5
	Helemaal akkoord	29	6,1	6,5	100,0
	Total	449	94,1	100,0	
Missing	99	28	5,9		
Total		477	100,0		

V10_1 Als ik geen uniform zou moeten dragen, dan zou ik misschien wel naar de Chiro gaan.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	110	23,1	23,3	23,3
	Eerder niet akkoord	164	34,4	34,7	58,1
	Geen mening	122	25,6	25,8	83,9
	Eerder akkoord	59	12,4	12,5	96,4
	Helemaal akkoord	17	3,6	3,6	100,0
	Total	472	99,0	100,0	
Missing	99,0	5	1,0		
Total		477	100,0		

V10_2 Als de leden mee zouden mogen beslissen welke activiteiten er georganiseerd worden, dan zou ik eerder geneigd zijn om eens naar de Chiro te gaan.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	68	14,3	14,5	14,5
	Eerder niet akkoord	106	22,2	22,6	37,0
	Geen mening	149	31,2	31,7	68,7
	Eerder akkoord	120	25,2	25,5	94,3
	Helemaal akkoord	27	5,7	5,7	100,0
	Total	470	98,5	100,0	
Missing	99	7	1,5		
Total		477	100,0		

V10_3 Eigenlijk weet ik niet zo goed wat Chiro precies inhoudt.

**Ik zou het goed vinden moesten er op school eens mensen van de Chiro komen vertellen
waarvoor Chiro staat en wat ze zoal doen.**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	113	23,7	23,9	23,9
	Eerder niet akkoord	87	18,2	18,4	42,4
	Geen mening	133	27,9	28,2	70,6
	Eerder akkoord	86	18,0	18,2	88,8
	Helemaal akkoord	53	11,1	11,2	100,0
	Total	472	99,0	100,0	
Missing	99	5	1,0		
Total		477	100,0		

V10_4 Elke Zondagnamiddag naar de Chiro gaan, vind ik wat veel.

Op zondagnamiddag ben ik ook graag eens bij mijn familie of bij vrienden.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	28	5,9	5,9	5,9
	Eerder niet akkoord	46	9,6	9,7	15,7
	Geen mening	113	23,7	23,9	39,6
	Eerder akkoord	148	31,0	31,4	71,0
	Helemaal akkoord	137	28,7	29,0	100,0
	Total	472	99,0	100,0	
Missing	99	5	1,0		
Total		477	100,0		

V10_5 Mijn ouders hebben me nooit aangemoedigd om eens naar de Chiro te gaan.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	46	9,6	9,7	9,7
	Eerder niet akkoord	78	16,4	16,5	26,3
	Geen mening	127	26,6	26,9	53,2
	Eerder akkoord	125	26,2	26,5	79,7
	Helemaal akkoord	96	20,1	20,3	100,0
	Total	472	99,0	100,0	
Missing	99	5	1,0		
Total		477	100,0		

V10_6 Ik vind dat ik te oud ben om nu nog met Chiro te beginnen.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helemaal niet akkoord	40	8,4	8,5	8,5
	Eerder niet akkoord	60	12,6	12,7	21,1
	Geen mening	115	24,1	24,3	45,5
	Eerder akkoord	111	23,3	23,5	68,9
	Helemaal akkoord	147	30,8	31,1	100,0
	Total	473	99,2	100,0	
Missing	99	4	,8		
Total		477	100,0		

3. Open bedenkingen over Chiro

De vragenlijst werd afgesloten met een open vraag, waarbij de respondenten de mogelijkheid kregen om zaken, die volgens hen niet aan bod kwamen, aan te halen. Hieronder wordt een selectie van antwoorden weergegeven.

De antwoorden werden echter niet verder verwerkt in deze verhandeling, doch leek het ons interessant, zeker naar de opdrachtgever toe, ze toe te voegen aan het onderzoeksrapport.

"Ik vind het heel leuk om naar de Chiro te gaan. Als ze geen inschrijvingsgeld vroegen en geld om op kamp te gaan dan zou ik wel naar de Chiro gaan."

"Ik vind dat een hele zondagnamiddag te lang duurt en dat niet echt iedereen wordt geaccepteerd. Als je nieuw bent word je een beetje uitgesloten."

"De Chiro heeft echt van die kinderachtige spelletjes."

"Ik heb eens in de Chiro gezeten en vond het daar niet leuk. Je werd er buitengesloten want je voldeed niet aan hun eisen."

"Chiro is altijd kei plezant want je maakt er veel plezier en je kan je goed amuseren."

"Chiro is iets wat ik niet doe, op 16 jaar ga ik niet meer spelletjes spelen en op zondag doe ik andere dingen."

"Ik vind Chiro tijdsverspilling. Je moet luisteren, je mag niet doen wat je wil. Je bent wel bij vrienden, maar je bent niet vrij + geen vrije kleding. Vind het wat belachelijk, niets voor mij omdat het geen vrije tijd meer is."

"Wat ik goed vind is hoe jullie een vlot kunnen maken met boomstammen. Maar ik vind Chiro stom. Ik ga wel graag naar Chirofuiwen."

"Je speelt andere spelen dan thuis dus het is normaal dat er lidgeld is."

"Chiro is een kinderspeeltuin."

"Chiro trekt op niks."

"Ik durf niet goed meer terug te gaan naar de Chiro omdat ik vrees dat ik het niet leuk ga vinden met die mensen zoals vroeger en ik heb geen tijd in het weekend want dan zit ik bij mijn lief."

"Ik vind het erg dat als je lid bent, dat je dan nog moet betalen voor bijvoorbeeld de wafels die je zelf hebt gemaakt."

"De Chiro interesseert mij niet." (meerdere keren)

"Eerlijk gezegd vind ik het wat irritant dat je elk weekend daar moet zitten. Ik hoop ook wel dat er mensen naar ZAVO komen om meer uitleg te geven want ik weet niet veel over Chiro."

"Het zou minder duur moeten zijn en er zullen misschien meer mensen naar de Chiro gaan."

"Ik ben geen kind meer, toen ik nog 11 was, wou ik naar de Chiro gaan, maar nu niet meer."

"Chiro is heel onnozel. Er zijn daar alleen maar stoefers."

"Men leert sigaretten en alcohol kennen, maar dat is daarvoor niet in de Chiro. Dat kan je niet tegenhouden. Chiro is leuk voor de mensen die eens willen ravotten."

"Het samenhorigheidsgevoel vind ik wel aantrekkelijk aan de Chiro en ik kan me ook goed voorstellen dat men er mooie, leuke herinneringen voor het leven aan overhoudt. Maar persoonlijk vind ik toch wel dat de leiding van tegenwoordig evenveel interesse besteedt aan de kindjes als aan hun bakken bier in het leidingskot."

"Het uniform is heel plezant. Iedereen draagt hetzelfde en je hebt niet van: jij hebt iets duurder aan dan ik. Iedereen gelijk!"

"Ik vind dat uniform niet mooi."

"Chiro is gewoon TOP!"

"Chiro is saai."

"Chiro heeft mij nooit aangesproken."

"Chiro is te fel veranderd, het was beter 10 jaar geleden. De activiteiten en dopen zijn veel softer beginnen worden. Toen ik nog ging was het echt met alle maten goed ravotten! Het gedrag van de nieuwe generatie is aan het rotten."

"Chiro= kindjes die op kindjes passen."

"Chiro moet weg, allemaal nerdjes bijeen en dat interessert mij niet. Liever kwijt dan rijk de Chiro en wat ze doen zijn spelletjes spelen en zuipen. Ik ga liever met vrienden weg dan naar de Chiro te gaan. Het is tijdsverspilling."

"Je wordt teveel bemoedert in de Chiro. Ze zouden de leden wat meer vrijheid moeten geven."

"Ik vind leuk aan de Chiro dat het je zondagnamiddag vult, maar vooral omdat je op de Chiro jezelf kan zijn en je goed kan uitleven, vrienden en plezier kan maken. Op kamp gaan brengt de leden en de leiding bijeen. De Chiro is heel maar dan ook heel leuk!"

"Ik vind het leuk dat je in groep werkt en heel veel vriendschap van elkaar krijgt. Chiro is tof!"

"Ik heb geen tijd om naar de Chiro te gaan want ik ben te druk bezig met tv zien."

"Ik vind de Chiro stom en ze lopen alleen maar op straat en dat vind ik gevaarlijk."

"Ik ben al wel eens naar de Chiro geweest en vond er helemaal niks aan. Geld betalen voor een paar spelletjes te spelen die je thuis ook kan vind ik onzin."

"Ik zou voor de Chiro geen tijd kunnen of willen vrijmaken."

"Chiro is niets voor mij, ik spendeer liever mijn tijd aan iets anders."

"Hoe kun je nu in regen of slecht weer in een short rondlopen?! Zo'n mensen snap ik niet.'

"Chiro is voor hippies."

"Chiro is kinderachtig."

4. Lijst scholen

Virgo Sapiënsinstituut

Heldenplein 3
1840 Londerzeel

Zaventem Vrij Onderwijs (ZAVO)

Hoogstraat 3
1930 Zaventem

Tuinbouwschool Merchtem

Molenbaan 54
1785 Merchtem

KTA Wollemarkt

Wollemarkt 36
2800 Mechelen

Sint-Michiëlsinstituut Keerbergen Schriek (SMIKS)

Tremelobaan 4
3140 Keerbergen

KA Hoboken

Distelvinklaan 22
2660 Hoboken

Imelda-Instituut

Moutstraat 19-23
1000 Brussel

Vrije Technische School Leuven

Dekenstraat 3
3000 Leuven

Don Bosco Haacht TSO/BSO

Stationsstraat 89
3150 Haacht

6. Wat is Chiro?

Voor deze bijlage haalden we onze inspiratie en informatie op www.chiro.be ("Wat is Chiro?", z.d.)

Chiro bestaat sinds 1946. In dat jaar werd de jeugdbeweging officieel erkend en groeide het aantal groepen in een snel tempo.

De Chiro is vandaag de grootste jeugdbeweging van Vlaanderen en België. Ze bestaat uit een kleine duizend groepen en een regionale en Vlaamse structuur die die groepen ondersteunt.

De Chirogroepen willen alle kinderen en jongeren in hun vrije tijd samenbrengen, zonder onderscheid. Via spel wil men hen ervaringen laten opdoen, leren samenleven, een kijk bieden op zichzelf en op de wereld.

De Chiro is meer nog dan spel en wilt een leerschool voor het leven zijn. Vertrekkend uit de leefwereld van kinderen en jongeren wilt ze met hen streven naar een Chirodroom: een wereld waarin de Chirowaarden graag zien, rechtvaardigheid en innerlijkheid centraal staan. Men werkt hiervoor met enkele Chiromethoden (de participatieve, de gemeenschapsgerichte en de intuïtieve methode).

Speels en participatief zoekt Chiro samen met kinderen en jongeren hoe het anders kan. Hiervoor zijn geen gewichtige woorden nodig, elke week beleeft men ontelbare kleine details die van een gewone spelnamiddag een echte Chiroactiviteit maken. Liever dan erover te praten, laat men kinderen en jongeren ervaren wat Chiro betekent. Men geeft hun intuïtie een belangrijke plaats.

Ieder kind en elke jongere heeft eigen mogelijkheden, eigen sterke en zwakke kanten. Chiro vindt het belangrijk dat iedereen die mogelijkheden kan benutten. Sterker nog: men spreekt kinderen en jongeren net op die mogelijkheden aan. De jeugdbeweging zorgt ervoor dat iedereen mee verantwoordelijkheid opneemt voor het samenleven. Een Chirogroep wordt zo meer dan de optelsom van de verschillende afdelingen en de leidingsploeg. Chirogroepen vormen een gemeenschap waar klein en groot hun plaats in kunnen vinden. Chiro werkt meestal leeftijdsgericht, maar kiest uitdrukkelijk voor groepsmomenten waar verantwoordelijkheid dragen ten opzichte van elkaar belangrijk is.

Chiro geeft al haar leden inspraak in het programma. Dat betekent niet voor elke afdeling hetzelfde. Van jongs af aan worden de leden leden bij het Chirogebeuren betrokken en gaandeweg wordt dat meer uitgebouwd. Als Chiro probeert men ook te participeren aan de samenleving. Men neemt deel aan het buurtleven en men wil zo mee vorm geven aan de samenleving. Het is belangrijk om de stem van kinderen en jongeren te laten horen en verantwoordelijkheid op te nemen, ook buiten de Chiro.

Vol spanning naar de zomervakantie toelevend, het geldt ongetwijfeld voor iedereen, en zeker voor de Chirogroepen. In de zomer organiseren Chiro een bivak, hét hoogtepunt van het werkjaar. Het bivak vraagt een intense voorbereiding van de leidingsploeg en de verschillende afdelingen. Er

wordt samen geleefd, gewerkt, gelachen, gebabbeld, op- en afgebouwd, ruzie gemaakt en ook weer bijgelegd. Chirogroepen vormen op bivak echte minimaatschappijtjes. Men bouwt in samenspraak en met respect voor de omgeving aan de Chirodroom.

Chiro is geen eiland, maar wil betrokken zijn op de brede gemeenschap. De jeugdbeweging wilt jongeren aanzetten om een engagement op te nemen in de buurt en de samenleving en wilt hen vormen tot geëngageerde en kritische wereldburgers.